

הוטריןר העירונר

חטיבת תפעול ושפ"ע

השירות הוטרינרי העירוני

חטיבת שפ"ע ותפעול

1. כללי

- 1.1. בהתאם לתוכנית הביקורת השנתית של מבקרת העירייה לשנת 2023, נערכה ביקורת בשירות הוטרינרי העירוני הכפוף לסמנכ"ל חטיבת תפעול ושפ"ע.
- 1.2. משרדי השירות הוטרינרי העירוני ממוקמים במתחם ברחוב שדרות העצמאות בעיר. המשרד משמש גם לקבלת קהל המגיע לצורך מתן חיסוני כלבת, סימון בשבב זיהוי, הגשת תלונות ועוד.
- 1.3. השירות הוטרינרי העירוני שבראשו רופאה וטרינרית, פועל למען שמירה על בריאות הציבור, הן באמצעות פיקוח על הייצור והשיווק של מוצרי מזון מן החי (בשר, עופות, דגים ועוד), והן באמצעות רישום, טיפול, חיסון ופיקוח על בעלי החיים בעיר, למניעת התפשטות מחלות. כל זאת, בהתאם לחוקים ולתקנות.
- 1.4. כמו כן, השירות הוטרינרי העירוני דואג לרווחתם של בעלי החיים בעיר במתן טיפול רפואי לחיות רחוב פצועות, אכיפת חוק צער בעלי חיים ועוד.
- 1.5. ישנם בעלי כלבים המעדיפים לחסן את כלבם אצל הרופא הוטרינרי הפרטי, ולשם כך קיימים קשרי עבודה שוטפים בין השירות הוטרינרי העירוני לבין הרופאים הוטרינרים הפרטיים, במטרה לעדכן את מצבת הכלבים המחוסנים, ולגבות את האגרות מבעלי הכלבים.
- 1.6. בשנים האחרונות הקימה העירייה בהשקעה כספית גבוהה ביותר, 14 גינות לכלבים ברחבי העיר בהם ניתן למצוא מתקני משחק ייחודיים לכלבים. יובהר, כי גינות הכלבים באחריות אגף חזות העיר ואינן באחריות השירות הוטרינרי העירוני.
- 1.7. השירות הוטרינרי מקיים ימי אימוץ (לכלבים וחתולים) בשיתוף עמותות המטפלות בבעלי החיים בגינות ברחבי העיר.
- 1.8. יש לציין, כי מזה מספר רב של שנים לא קיימת כלבייה בעיר בת ים, והשירות הוטרינרי רוכש שירות ממפעילי כלביות מחוץ לעיר. לאחרונה, אושר במועצת העיר תב"ר בסך 2.5 מיליון ₪ להקמתה של כלבייה וחתוליה בעיר בת ים.
- 1.9. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי ככל שתוקם כלבייה עירונית יהיה צורך בגיוס וטרינר למתן טיפול רפואי שוטף ובגיוס כלבנים לתחזוקת הכלבייה. שכן, מפקחי השירות הוטרינרי העירוני לא יוכלו לטפל בכלבים שיוסגרו לכלבייה בנוסף לעבודתם השוטפת.
- 1.10. מפקחי השירות הוטרינרי (ארבעה במספר) הפועלים ברחבי העיר מסתייעים בחוקי העזר הרלוונטיים לתחומי פעילותם על מנת לבצע את משימותיהם.
- 1.11. מזכירת השירות הוטרינרי עושה שימוש בתוכנת המחשב "סורין" (להלן: "תוכנת סורין") לשם ניהול פעילות השירותים הוטרינרים.

השירות הוטרינרי העירוני

- 1.12. בתוכנה קיים מידע אודות פרטי הכלבים בעיר, פרטי העסקים בעיר המוכרים מוצרי מזון מן החי ועוד. בנוסף, באמצעות התוכנה ניתן לדווח למרכז הרישום הארצי אודות חיסוני הכלבים ועוד, כמפורט בהמשך הדוח.
- 1.13. יש לציין, כי בזמן מלחמת "חרבות ברזל" שלושה מבתי המלון בעיר קלטו תושבים מפונים מרחבי הארץ, אשר חלקם הגיעו עם בעלי חיים, בעיקר כלבים.
- 1.14. הוטרינרית העירונית ביוזמתה האישית והמבורכת הגיעה לבתי המלון, ונפגשה באופן אישי עם המשפחות אשר הגיעו עם בעלי חיים.
- 1.15. במסגרת הפגישה נערכה רשימה מסודרת של פרטי בעלי החיים, וניתן לבעלים שי שנרכש באופן פרטי ומתרומות אשר כלל דוגמיות מזון לכלבים, חטיפים, שקיות איסוף וצעצועים לכלבים.
- 1.16. הוטרינרית העירונית בדקה את רישום הכלבים, במאגר של המרכז הארצי לרישום כלבים, לרבות מועד חיסונים כנגד כלבת, וחיסנה כנגד כלבת את הכלבים שלא חוסנו תוך עדכון שוטף לוטרינר העירוני האחראי בעיר בו מתגורר הכלב.
- 1.17. התושבים המפונים מסתייעים בוטרינרית העירונית לצורך קבלת סיוע רפואי, רישום וחינוך מרשמים, הספקת תרופות ומזון לכלבים, חיסון הכלבים כנגד כלבת ועוד. כמו כן, מתקיים קשר עם המנהלים בכל בתי המלון בהם נקלטו תושבים מפונים.
- 1.18. יובהר, כי לכלבים שהגיעו מאזור הצפון קיימות הנחיות מיוחדות בשל סכנת הכלבת.

2. תוכנית הביקורת

- 2.1. הביקורת בדקה את הפעילות שהתבצעה במחלקה, בין השנים 2021-2023 בנושאים שלהלן:
- 2.1.1. ההיבט החוקי על פיו פועל השירות הוטרינרי העירוני.
- 2.1.2. נהלים ו/או הוראות עבודה.
- 2.1.3. המבנה הארגוני של המחלקה, בעלי התפקידים ותחומי אחריותם.
- 2.1.4. תקציב השירות הוטרינרי העירוני.
- 2.1.5. שיתופי פעולה: שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה ועם מחלקת רישוי עסקים.
- 2.1.6. פיקוח על מזון ומוצרי מזון שמקורם מן החי בבתי עסק.
- 2.1.7. טיפול בכלבים: רישוי ופיקוח, דיווח למרכז הארצי לרישום כלבים, תהליך הגבייה, אכיפה, טיפול בפניות ותלונות תושבים ועוד.
- 2.1.8. פיקוח על פינות חי במוסדות חינוך ועל חנויות לממכר בעלי חיים.

3. סיכום הביקורת

- 3.1. בתום הביקורת נדונו ממצאי הביקורת עם מנכ"לית העירייה, סמנכ"ל תפעול ושפ"ע והוטרינרית העירונית.
- 3.2. הביקורת מציינת בהערכה רבה את שיתוף הפעולה המלא של הוטרינרית העירונית, מזכירת השירות הוטרינרי העירוני וכלל הצוות עם עבודת הביקורת. בנוסף, יש לציין בחיוב, כי רוב המלצות הביקורת יושמו תוך כדי עבודת הביקורת.
- 3.3. הביקורת התרשמה, כי עובדי השירות הוטרינרי העירוני מבצעים את עבודתם במקצועיות ובמסירות, גם מעבר לשעות העבודה הפורמליות.
- 3.4. עם זאת, במהלך הביקורת נמצאו מספר ליקויים בתהליכי העבודה אשר כאמור רובם תוקנו במקביל לעבודת הביקורת.
- 3.5. יש לציין, כי הוטרינרית העירונית מונתה לתפקידה לפני כשנה, ואילו הביקורת בדקה נושאים שהתבצעו גם בתקופה שקדמה לתחילת כהונתה. עם כניסתה לתפקיד פעלה הוטרינרית העירונית רבות על מנת לייעל ולשפר את כלל תחומי עבודת השירות הוטרינרי, וכן יזמה פעולות ושיתופי פעולה חיוניים שלא התקיימו בעבר.
- 3.6. הביקורת מציינת בחיוב את אופן התנהלותה בעבודה של מזכירת השירות הוטרינרי העירוני, אשר בתחום טיפולה מצויים נושאים רבים. במשך תקופה של למעלה משנה ניהלה מזכירת השירות הוטרינרי העירוני את פעילות השירות הוטרינרי, לאחר שהוטרינר העירוני פרש מתפקידו, וטרם מונה לו מחליף, ועד לכניסתה לתפקיד של הוטרינרית העירונית, וזאת מבלי שנעשתה לה חפיפה מסודרת בנושאים שלא היו בתחום טיפולה. יצוין, כי מזכירת השירות הוטרינרי העירוני זכתה בתואר עובדת מצטיינת בשנת 2022.
- 3.7. ראוי לציין אף את היחס האישי והאנושי של כלל צוות השירות הוטרינרי העירוני כלפי תושבי העיר, ואת השירות המיטבי שהם מעניקים להם.

4. ההיבט החוקי

- 4.1. להלן ההוראות והחוקים המרכזיים המנחים את עבודת השירות הוטרינרי:
  - 4.1.1. חוק להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ג-2002.
  - 4.1.2. תקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ה-2005.
  - 4.1.3. פקודת הכלבת.
  - 4.1.4. תקנות הכלבת (חיסון), תשס"ה-2005.
  - 4.1.5. תקנות הכלבת (החזקת כלבים, חתולים וקופים במאורות בידוד), תשי"ט-1959.
  - 4.1.6. חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994.
  - 4.1.7. חוק הרופאים הוטרינרים, תשנ"א-1991.
  - 4.1.8. חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו-2015.

4.2. חוקי העזר :

- 4.2.1. חוק עזר לבת ים (החזקת יונים ועופות), תשט"ו-1955
- 4.2.2. חוק עזר לבת ים (חזיר ובשר חזיר), תשט"ז-1955
- 4.2.3. חוק עזר לבת ים (פיקוח על מכירת בשר ומוצריו), התשע"ג-2013
- 4.2.4. חוק עזר לבת ים (שחיטת עופות), תשל"א-1971
- 4.2.5. חוק עזר לבת-ים (פיקוח על כלבים ובעלי חיים אחרים), תשנ"ח-1998

5. נהלים ו/או הוראות עבודה

- 5.1. בשירות הוטרינרי קיימות מספר הוראות עבודה הנוגעת למחלקה ופעילותה :
  - 5.1.1. "פיקוח וטרינרי על עסקים" (מספר הוראה 5.7.6.01) אשר עודכנה בשנת 2014, ומטרתה להסדיר את אופן הפיקוח על העסקים בהתאם לדרישות החוק ולתנאים המיוחדים המוגדרים בו ולוודא, כי הפיקוח על העסקים לממכר מזון מן החי יעשה באופן רצוף כל ימות השנה.
  - 5.1.2. "ביצוע בדיקות משנה" (מספר הוראה 5.7.6.02) אשר עודכנה בשנת 2014, ומטרתה לוודא, כי כל המוצרים הנכנסים לעיר מאושרים מבחינה וטרינרית לשיווק, תנאי ההובלה מתאימים לשמירת בריאות המוצרים וששרשרת הקור נשמרת.
  - 5.1.3. "טיפול בבעלי חיים משוטטים וחתולי רחוב" (מספר הוראה 5.7.6.03) אשר עודכנה בשנת 2010, ומטרתה להסדיר את אופן הטיפול בבעלי חיים.
  - 5.1.4. "חיסוני כלבת / רישיון להחזקת כלב" (מספר הוראה 5.7.6.04) אשר עודכנה בשנת 2010, ומטרתה להסדיר את חיסוני הכלבים ואופן קבלת רישיון להחזקתם.
- 5.2. הביקורת סבורה, כי לאור העובדה שחלפו שנים רבות, מאז נכתבו הוראות אלו, יש לעדכן את הוראות העבודה בהתאם לשינויים שחלו בעבודת השירות הוטרינרי, ולהתאימן להוראות החוק הרלוונטי.
- 5.3. בנוסף, יש להכין הוראת עבודה אשר תסדיר את תהליכי העבודה הנוגעים לעבודה עם הרופאים הוטרינרים הפרטיים. על הוראת העבודה לכלול את הוראות החוק הרלוונטיות ואת אופן ההתחשבות הכספית. הוטרינרית העירונית החלה לפעול ליישום המלצה זו.
- 5.4. וכן, לבטל את הוראת העבודה "ביצוע בדיקות משנה" שכן, מאז השינויים שחלו בהוראות החוק, הרשויות המקומיות אנן עורכות בדיקה למוצרים מן החי בזמן כניסתם לעיר, במטרה לוודא שתנאי ההובלה מתאימים והמוצרים מאושרים וטרינרית לשיווק.
- 5.5. הבדיקות מתבצעות בשווקים על ידי הוטרינרית העירונית, כמפורט בהמשך הדוח.

6. המבנה הארגוני של המחלקה, בעלי התפקידים ותחומי אחריותם

- 6.1. השירות הוטרינרי העירוני כפוף לסמנכ"ל חטיבת תפעול ושפ"ע.
- 6.2. בשירות הוטרינרי העירוני רופאה וטרינרית עירונית המשמשת גם כמנהלת השירות הוטרינרי, ארבעה מפקחים המועסקים בשתי משמרות ומזכירה, כולם מועסקים במשרה מלאה. לרשות השירות הוטרינרי רכב עירוני אחד המשמש את מפקחי השירות הוטרינרי בעבודתם.
- 6.3. לדברי הוטרינרית העירוני, על מנת להתייעל בעבודה, יש צורך ברכב נוסף, אשר יהיה מותאם למשימות של השירות הוטרינרי, בדגש על מחיצה בין הנהג לבין הכלב המובל לכלבייה מחוץ לעיר, דבר שאינו קיים כיום ברכב הנמצא בשימוש השירות הוטרינרי.
- 6.4. **הוטרינרית העירונית**: בהתאם לסעיף 167 (א) לפקודת העיריות מועצה רשאית, ולפי דרישת הממונה חייבת, למנות לעירייה רופא וטרינר. מינוי לפי סעיף זה יהיה של אנשים ראויים, בדרך של מכרז פומבי בכפוף להוראות סעיף קטן (א2), ואפשר למנות אדם ליותר ממשרה אחת מהמשרות האמורות.
- 6.5. עם פרישתו של הוטרינר העירוני בפברואר 2021, העירייה פעלה על מנת לאייש משרה זו ופורסמו מספר רב של מכרזים, עד לבחירת הרופאה הוטרינרית האיכותית והמקצועית ביותר.
- 6.6. בחודש יולי 2022 החלה בעבודתה הוטרינרית העירונית אשר כאמור נבחרה לתפקידה באמצעות מכרז. יש לציין, כי החל מחודש פברואר 2021, שמשה במשרה חלקית וזמנית, וזאת לצורך ביצוע חיסונים לכלבים כנגד כלבת.
- 6.7. הביקורת בדקה ומצאה, כי קיים תיעוד לאישור מינוי הוטרינרית העירונית והסמכתה במועצת העיר.
להלן הצעת ההחלטה בפרוטוקול ישיבת מועצת עיר מן המניין (שמספרה 68.19) שהתקיימה ביום 7.9.2022: "בהתאם לסעיף 167 (א) לפקודת העיריות, מאשרים את מינוי ד"ר פ.ק. כוטרינרית עירונית בהיקף משרה מלאה, 100 אחוז. החל מיום 22.7.22. המועצה מאשרת האצלת סמכויות רה"ע לעובדת הרשות ד"ר פ.ק. כמפקחת בהתאם לסעיף 244 (3) לחוק הגנה על בריאות הציבור – מזון, התשע"ו, 2015, לשם פיקוח וביצוע הוראות החוק. כמו כן, המועצה מאשרת האצלת סמכויות לד"ר פ בנושא חוק העזר פיקוח על כלבים ובעלי חיים. וכן בעניין חוק העזר החזקת יונים ועופות."
הצבעה: פה אחד.
- 6.8. להלן עיקרי תפקידה, בהתאם לתנאי המכרז לתפקיד זה ולהנחיות משרד הפנים:
  - ניהול השירות הוטרינרי.
  - פיקוח ואכיפה של חוקים ותקנות הנוגעים לרישוי ולהחזקת בעלי חיים ברשות.
  - פיקוח ואכיפה של פעולות הנוגעות למזון מן החי ברשות (מכירה, שיווק, החזקה, הובלה, אחסון וייצור).

השירות הוטרינרי העירוני

- חינוך והסברה ופעילויות למען הקהילה בתחום הפיקוח וההגנה על בעלי חיים ובתחום הפיקוח על מזון.
  - פיקוח על נושא הגנה על בעלי חיים והטמעתו.
  - ביצוע פעולות למניעת הפצת מחלות בעלי חיים והגנה על בריאות הציבור, בתיאום עם משרד הבריאות ועם משרד החקלאות.
  - קידום החקיקה הוטרינרית בתחום הרשות.
- 6.9. לעניין הסמכת הוטרינרית העירונית לביצוע פיקוח וטרינרי על אתרי המכירה של מוצרי בשר ברשות המקומית, ראה בפירוט בהמשך הדוח.
- 6.10. הוטרינרית העירונית מתכננת לפעול למילוי תפקידה בעניין חינוך והסברה ופעילויות למען הקהילה בתחום הפיקוח וההגנה על בעלי חיים ובתחום הפיקוח על מזון, פיקוח על נושא הגנה על בעלי חיים והטמעתו ועוד.
- 6.11. בנוסף, סבורה הוטרינרית העירונית, כי יש צורך בקידום חקיקה בתחום האכיפה המנהלית, לפיה ניתן יהיה להטיל קנסות כבדים ומשמעותיים על מפרי החוק בתחום בעלי החיים, במטרתה להרתיעם וזאת באמצעות קנסות מנהליים. לטענתה, במקרים מסויימים, אין קנס בסך 320 ₪ בלבד מהווה הרתעה לבעל כלב, שלא חיסן את כלבו, ובכך חושף את אוכלוסיית בעלי החיים ותושבי העיר לסכנה מפני מחלות.
- 6.12. **מפקחים ווטרינרים:** בשירות הוטרינרי העירוני מועסקים ארבעה מפקחים ווטרינרים במשרה מלאה, הכפופים לוטרינרית העירונית, כאשר בכל משמרת (בוקר בין השעות: 7:00-15:30 וצהריים בין השעות: 19:00-11:00) עובדים שני מפקחים. על מנת לייעל את עבודת השירות הוטרינרי העירוני, החל מחודש יוני 2022 הוסיפה העירייה לכל מפקח 30 שעות כוננות בחודש לצורך קריאות מוקד, ובהתאם לדרישת הוטרינרית העירונית.
- תפקידם כולל: ביצוע פעולות פיקוח ואכיפה של חוקים ותקנות הנוגעים לרישוי ולהחזקת בעלי חיים בעיר, איתור ולכידת בעלי חיים נטושים ופצועים, מתן מענה לפניית תושבים, הצטרפות לוטרינרית העירונית בביצוע פיקוח וטרינרי באתרי המכירה של מוצרי בשר, סיורים יזומים ברחבי העיר לאיתור כלבים המוחזקים ללא רישיון ועוד.
- 6.13. בהתאם למכרז כוח אדם משנת 2022, תנאי הסף לתפקיד מפקח וטרינרי הינו סיום קורס מפקחים וטרינרים של מרכז השלטון המקומי וארגון הרופאים הוטרינרים ברשויות, תוך שנה מיום קבלת התפקיד.
- 6.14. הביקורת מצאה, כי מבין ארבעה מפקחים וטרינרים רק שני מפקחים סיימו קורס זה, וזאת בשל העובדה שמאז כניסתם לתפקיד של שני המפקחים הוטרינרים האחרים, לפני כשנה, לא נפתח קורס ייעודי.
- 6.15. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי אחד מהמפקחים הוטרינרים ישתתף בקורס עם פתיחתו, וכי המפקח הוטרינרי הנוסף, ישתתף בקורס שיפתח לאחריו, וזאת על מנת למנוע מצב בו שני מפקחים נעדרים מעבודתם במקביל.

השירות הוטרינרי העירוני

- 6.16. הביקורת בדקה ומצאה, כי רק שני המפקחים שסיימו את הקורס, קיבלו כתב מינוי והסמכה מראש העיר לצורך רישום דוחות בהתאם לחוקי העזר. אולם, רק מינויו של אחד מהם אושר במועצת העיר. הביקורת מעירה, כי יש לאשר במועצת העיר גם את מינויו של המפקח הוטרינרי הנוסף.
- 6.17. בסיום הביקורת ולבקשת הוטרינרית העירונית, המפקחים הוטרינרים שלא סיימו את הקורס קיבלו כתב מינוי והסמכה מראש העיר לצורך רישום דוחות, וכעת ממתנינים לישיבת מועצת העיר לסיום תהליך אישורם.
- 6.18. **מזכירה:** אחראית על ניהול האדמיניסטרציה של השירות הוטרינרי העירוני. תפקידה כולל: מענה לפניות תושבים, הכנת הזמנות עבודה, גביית כספים, התחשבות כספית עם הוטרינריים הפרטיים המבצעים חיסוני כלבת, התחשבות כספית עם כלביות המעניקות שירות לעירייה ועוד.
- 6.19. מזכירת השירות הוטרינרי העירוני משמשת בתפקידה זה שנים רבות (27 שנים), וכאמור ניהלה את פעילות השירות הוטרינרי למעלה משנה, בתקופה שבה טרם אוישה משרת הוטרינר העירוני.
- 6.20. בשל חילוקי דעות בין מפקחי השירות הוטרינרי העירוני לבין הנהלת העירייה הנוגעים לענייני שכר, מחודש ינואר 2021 ועד לחודש יולי 2022 (במשך כשנה וחצי) סירבו מפקחי השירות הוטרינרי לרשום דוחות.
- 6.21. מנכ"לית העירייה העירה, כי היא רואה בחומרה רבה התנהלות זו מצד המפקחים, ומצרה על כך שהעניין לא הובא לידיעתה בזמן אמת. מנהלת השירות הוטרינרי עדכנה, כי מפקחים אלו אינם עובדים כיום בשירות הוטרינרי העירוני.
- 6.22. אי לכך, ביום 2.1.2022 קיבלה מזכירת השירות הוטרינרי כתב מינוי והסמכה מראש העיר לצורך רישום דוחות בהתאם לחוקי העזר, בין היתר, לבעלי הכלבים שמחזיקים את כלבם ללא רישיון בתוקף להחזקת הכלב, אולם ללא שניתנה לה הדרכה מתאימה לכך.
- הביקורת בדקה ומצאה, כי הסמכה זו אושרה, בפרוטוקול ישיבת מועצת עיר מן המניין שמספרה 58.19 ושהתקיימה ביום 2.2.2022.
- 6.23. בשנת 2022 (החל מיום 15.2.2022) נרשמו 106 דוחות על ידי מזכירת השירות הוטרינרי: 70 דוחות על "החזקת כלב ללא חיסון וללא רישיון" ו-36 דוחות על "החזקת כלב שאינו קשור במקום ציבורי".
- 6.24. מעת שמפקחי השירות הוטרינרי חזרו לרשום דוחות, מזכירת השירות הוטרינרי רושמת דוחות בתדירות נמוכה. בשנת 2023 (בין התאריכים 1.1.2023-3.9.2023) נרשמו 5 דוחות בלבד על ידי מזכירות השירות הוטרינרי.
- 6.25. הביקורת סבורה, כי על מזכירת השירות הוטרינרי העירוני לקבל הדרכה מתאימה לצורך רישום דוחות.
- 6.26. הוטרינרית העירונית פועלת על מנת לתאם מועד בו תתבצע הדרכה, באמצעות נציג אגף הפיקוח העירוני, למפקחי השירות הוטרינרי ולמזכירה.

7. הסעיפים התקציביים

7.1. להלן סעיפי התקציב המשמשים עבור **הוצאות** השירות הוטרינרי :

7.1.1 פעילות השירות הוטרינרי (1714000720) : משמש עבור ההוצאות השוטפות : הוצאות דפוס, ציוד משרדי, רכישת ציוד ועוד.

7.1.2 חיסונים וטיפול בכלבים (1714000781) : משמש עבור רכישת חיסונים כנגד כלבת, תשלום למרכז ארצי לרישום כלבים, תשלום לכלבייה עירונית עבור הסגרת כלבים משוטטים ועוד.

7.1.3 עיקור וסירוס (1714000782) : משמש עבור תשלום ל"עמותה בת ים אוהבת חיות" לצורך עיקור וסירוס חתולי רחוב.

7.1.4 טיפול בחתולי רחוב (1714000783) : משמש עבור תשלום ל"עמותה בת ים אוהבת חיות" בגין הענקת טיפול רפואי לחתולי רחוב המתבצע על ידי רופאים וטרינרים פרטיים, שמקבלים תשלום על כך מהעמותה.

7.2. להלן סעיפי התקציב המשמשים עבור **הכנסות** השירות הוטרינרי :

7.2.1 פיקוח וטרינרי (1214200221) : משמש להכנסות המתקבלות מהתאגיד לפיקוח וטרינרי בגין הקצאת אגרת פיקוח בשווקים לרשויות מקומיות, בהתאם לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו - 2015.

הביקורת מצאה, כי לסעיף תקציבי זה שויכו הכנסות מתשלום אגרות (בגין רישיון שנתי להחזקת כלבים, חיסון וכו'). לשאלת הביקורת מדוע כספים אלה לא שויכו לסעיף התקציבי הייעודי, לא ניתן הסבר. ככל הנראה מדובר בטעות רישומית. הביקורת סבורה, כי בכפוף לאישור גזברות העירייה, יש לשייך את כלל ההכנסות בגין סכומי אגרות אלו לסעיף התקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" בלבד, המיועד להכנסות אלו. ראה לעניין זה פירוט בהמשך הדוח.

7.2.2 מלחמה בכלבת וחיסונים (1214300220) : משמש להכנסות עבור אגרות ששולמו בגין רישיון להחזקת כלבים, אגרות חיסון הכלבים כנגד כלבת ואגרות בגין תצפית כלבת ביתית.

יצויין, כי עם כניסתה לתפקיד הוטרינרית העירונית מאפשרת (בהתאם לדרישות החוק) תצפית כלבת ביתית, במקרי נשיכה מסוימים, בגינה משלם בעל הכלב אגרה בסך 365 ₪.

7.3. להלן ריכוז הנתונים אודות סעיפי התקציב לשנים **2021-2023** :

שנת 2021 - הוצאות

מספר סעיף	שם כרטיס	תקציב	ביצוע	אחוז ניצול ביחס לתקציב
1714000720	פעילות השירות הוטרינרי	₪ 69,000	₪ 77,728	112.6%
1714000781	חיסונים וטיפול בכלבים	₪ 127,530	₪ 127,512	99.9%
1714000782	עיקור וסירוס	₪ 50,000	₪ 50,000	100%
1714000783	טיפול בחתולי רחוב	₪ 70,000	---	---
סה"כ		₪ 316,530	₪ 255,240	80.6%

השירות הוטרינרי העירוני

7.4. מנתוני הטבלה עולה, כי:

7.4.1. בסעיף תקציבי "פעילות השירות הוטרינרי" אחוז הניצול הסתכם ב-

112.6% ולכן, הוגדל בהתאם בשנת הכספים 2022 ל- 80,000 ₪.

7.4.2. בסעיף תקציבי "טיפול בחתולי רחוב", לא נעשה שימוש, למרות שהוקצה

לכך תקציב ייעודי. הוטרינרית העירונית החלה לעשות שימוש בתקציב זה

רק במחצית שנת 2022, בעת שנכנסה לתפקידה.

שנת 2021 - הכנסות

מספר סעיף	שם כרטיס	תקציב	ביצוע	אחוז ניצול ביחס לתקציב
1214200221	פיקוח וטרינרי	₪ 570,000	₪ 402,405	70.5%
1214300220	מלחמה בכלבת וחיסונים	₪ 400,000	₪ 280,542	70%
סה"כ		₪ 970,000	₪ 682,947	70.4%

7.5. מנתוני הטבלאות עולה, כי:

7.5.1. בסעיף תקציבי "פיקוח וטרינרי" אחוז ההכנסה בפועל מסתכם ב- 70.5%

בלבד. ראה לעניין זה סעיף 10 לדוח.

7.5.2. ההכנסה בסעיף תקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" הייתה נמוכה מהתקציב

שנקבע, בשל העובדה שהאכיפה בנושא חידוש הרישיונות לכלבים נעשתה

באופן מאוד מצומצם.

שנת 2022 - הוצאות

מספר סעיף	שם כרטיס	תקציב	ביצוע	אחוז ניצול ביחס לתקציב
1714000720	פעילות השירות הוטרינרי	₪ 80,000	₪ 74,351	92.9%
1714000781	חיסונים וטיפול בכלבים	₪ 127,000	₪ 122,702	96.6%
1714000782	עיקור וסירוס	₪ 70,000	₪ 67,050	95.7%
1714000783	טיפול בחתולי רחוב	₪ 50,000	₪ 46,490	92.9%
סה"כ		₪ 327,000	₪ 310,593	94.9%

7.6. מנתוני הטבלה עולה, כי בשנת 2022 אחוז הניצול ביחס לתקציב הכולל הסתכם ב-

94.9%.

השירות הוטרינרי העירוני

שנת 2022 - הכנסות

מספר סעיף	שם כרטיס	תקציב	ביצוע	אחוז ניצול ביחס לתקציב
1214200221	פיקוח וטרינרי	₪ 533,000	₪ 1,166	0.2%
1214300220	מלחמה בכלבת וחיסונים	₪ 200,000	₪ 433,165	216.5%
סה"כ		₪ 733,000	₪ 434,331	59.2%

7.7. מנתוני הטבלה עולה, כי:

7.7.1. בסעיף תקציבי "פיקוח וטרינרי", (המיועד להכנסות המתקבלות מהתאגיד לפיקוח וטרינרי בגין הקצאת אגרת פיקוח בשווקים לרשויות מקומיות, בהתאם לחוק) לא התקבלה כל הכנסה. סך הכספים שהתקבלו (₪ 1,166) מקורם בהכנסות בגין אגרות רישיון להחזקת כלב ואגרות חיסוני כלבת, ככל הנראה בשל טעות רישומית בהפקדה. ראה לעניין זה סעיף 10 לדוח.

7.7.2. סעיף תקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" תוקצב בהתאם להכנסות בשנת 2021. בשנת 2022 אחוז ההכנסה הסתכם ב- 216.5%, הרבה מעבר לצפי התקציב, ולכן הוגדל בהתאם בשנת הכספים 2023.

שנת 2023 - הוצאות (מעודכן ליום 14.8.2023)

מספר סעיף	שם כרטיס	תקציב	ביצוע	שריון	ביצוע + שריון	אחוז ניצול ביחס לתקציב (כולל שריון)
1714000720	פעילות השירות הוטרינרי	₪ 80,000	₪ 23,896	₪ 47,561	₪ 71,457	89.3%
1714000781	חיסונים וטיפול בכלבים	₪ 127,000	₪ 40,484	₪ 41,338	₪ 81,822	64.4%
1714000782	עיקור וסירוס	₪ 70,000	0	₪ 69,950	₪ 69,950	99.9%
1714000783	טיפול בחתולי רחוב	₪ 60,000	₪ 23,279	₪ 26,601	₪ 49,880	83.1%
סה"כ		₪ 337,000	₪ 87,659	₪ 185,450	₪ 273,109	81%

7.8. מנתוני הטבלה עולה, כי

7.8.1. בחודש אוגוסט 2023 אחוז הניצול ביחס לתקציב הכולל, כולל שריון, הסתכם ב- 81%.

7.8.2. אחוז הניצול בסעיף תקציבי "חיסונים וטיפול בכלבים" הסתכם ב- 64.4% כך שלרשות השירות הוטרינרי העירוני יתרת תקציב של כ- 35% לרבעון האחרון של שנת 2023, וזאת לדברי הוטרינרית העירונית בהתאם לתכנון.

השירות הוטרינרי העירוני

7.8.3. לדברי הוטרינרית העירונית, בסעיף תקציבי "עיקור וסירוס" החל השירות הוטרינרי העירוני לעשות שימוש רק במחצית השנה, מועד בו נחתם הסכם עם העמותה המעניקה שירות זה, והתקציב שורייך במלואו.

שנת 2023 - הכנסות (מעודכן ליום 14.8.2023)

מספר סעיף	שם כרטיס	תקציב	ביצוע	אחוז ניצול ביחס לתקציב
1214200221	פיקוח וטרינרי	₪ 575,000	₪ 100,196	17.4%
1214300220	מלחמה בכלבת וחיסונים	₪ 495,000	₪ 218,429	44.1%
	סה"כ	₪ 1,070,000	₪ 318,625	29.7%

7.9. מנתוני הטבלה עולה, כי ההכנסות בסעיף תקציבי "פיקוח וטרינרי" נמוכות משמעותית מהתקציב. ראה לעניין זה סעיף 10 לדוח.

7.10. בסעיף תקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" הופקד סך של 44% בלבד מהצפי לפי התקציב למרות שחלפו 8 חודשים מתחילת שנת הכספים.

בתום הביקורת, (סוף שנת התקציב) עדכנה הוטרינרית העירונית כי, סך ההכנסה בסעיף זה מסתכמת ב- 436,000 ₪, כך שהפער בין התקציב להכנסה בפועל הצטמצם משמעותית.

7.11. הביקורת סבורה, כי ככל שהסכום שתוקצב אינו תואם את הפעילות בשירות הוטרינרי, על הוטרינרית העירונית להציג בישיבות התקציב, לשנת הכספים 2024, את הערותיה ואת השינויים הנדרשים בהיקף תקציבי ההכנסות, בהתאם להכנסות הצפויות.

פיקוח וטרינרי

8. שיתופי פעולה

שיתופי פעולה עם משרדי ממשלה

8.1. השירות הוטרינרי העירוני כפוף מקצועית ופועל בשיתוף פעולה עם גופים ממשלתיים, בין היתר: יחידת השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות ופיתוח הכפר, שירות המזון הארצי (היחידה הוטרינרית) במשרד הבריאות ועוד.

8.2. משרד החקלאות ופיתוח הכפר - יחידת השירותים הוטרינריים: מהווה יחידת סמך במשרד החקלאות ופיתוח הכפר. תפקידה למנוע מחלות בעלי חיים ומחלות המשותפות לבני האדם ולבעלי החיים, פיקוח על יבוא ויצוא בעלי חיים, פיקוח על משחטות ובתי מטבחים, רישוי וטרינרים ופיקוח על מזון מעובד מן החי, וכן על יישומו של חוק צער בעלי חיים.

8.3. משרד החקלאות ופיתוח הכפר - יחידה מרכזית לאכיפה וחקירות (פיצו"ח): היחידה מבצעת פעילות בתחום האכיפה והפעילות המבצעית איתור הברחות בשר, ביצים, גבינות, פירות וירקות ועוד.

השירות הוטרינרי העירוני

- 8.4. שירות המזון הארצי במשרד הבריאות: שירות המזון הארצי הוא הגוף המופקד על הפיקוח על המזון בארץ בכל היבטיו. אחריות זו מתחילה מהקטיף, השחיטה, קבלת החלב במחלבה, ביצים לאחר מיון, דגים לאחר הדייג ועל המזון המיובא והאחריות מסתיימת בצריכתו. בין תחומי הפעילות: קביעת מדיניות הפיקוח, הכנת תקנות, צווים, תקנים והנחיות, אבטחת מזון בטיחותי, פיקוח על הובלת מזון מן החי, ביצוע סקרים ומחקרים ועוד.
- 8.5. שירות המזון הארצי (היחידה הוטרינרית) במשרד הבריאות: מטרת היחידה הינה שמירה על בריאות הציבור בהיבטים הקשורים לבעלי חיים. היחידה הוטרינרית עוסקת בכתיבת חקיקה ונהלים שמטרתם להבטיח את בטיחות הייצור, ההובלה, האחסון והשיווק של מזון מן החי בישראל, בהדרכת גורמי הפיקוח השונים ובמענה לפנייות מצד התושבים, גורמי הפיקוח והתעשייה בכל הקשור לבטיחות מזון מן החי. כמו כן, עוסקת היחידה הוטרינרית במטה בפיקוח ישיר על יבוא דגים, מוצרי דגים ומוצרי בשר לישראל. הרופאים הוטרינרים בלשכות הבריאות עוסקים בפיקוח ישיר על ייצור ושיווק מוצרי בשר ודגים במפעלים ובדרכי השיווק. היחידה פועלת בשיתוף פעולה עם השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות והרופאים הוטרינריים הרשותיים.
- 8.6. האופן בו מתקיימים שיתופי הפעולה של השירות הוטרינרי העירוני עם משרדי הממשלה מפורטים בהמשך הדוח.
שיתוף פעולה עם מחלקת רישוי עסקים
- 8.7. השירות הוטרינרי העירוני מהווה גורם מאשר, בתהליך אישור רישוי עסקים, בסוגי העסקים שלהלן:
- 8.7.1. הצגת בעלי חיים, לרבות לשם מכירה.
- 8.7.2. מספרה לבעלי חיים ששטחה מעל 300 מ"ר.
- 8.7.3. מזון לבעלי חיים – אחסונו, הובלתו או חלוקתו, מכירתו במקום ששטחו מעל 200 מ"ר.
- 8.7.4. מקום לעריכת מופעים וירידים שיש בו בעלי חיים.
- 8.8. בנוסף, הוטרינרית העירונית עתידה לקבל הסמכה לביצוע פיקוח וטרינרי על אתרי המכירה של מוצרי בשר בעיר.
- 8.9. על מנת לערוך את הפיקוח הוטרינרי על אתרי המכירה (כמפורט בהרחבה בהמשך הדוח), על הוטרינרית העירונית לפעול לפי רשימת העסקים הרלוונטיים המצויים בעיר. הביקורת מצאה, כי על אף שבתוכנת המחשב של השירות הוטרינרי העירוני קיים רישום של עסקים אלו, הוא אינו מעודכן.
- 8.10. לדברי הוטרינרית העירונית, המערכת הממוחשבת לא מאפשרת מעקב אחר רשימת העסקים, ולכן היא מקבלת רשימה מעודכנת ממחלקת רישוי עסקים, מידי כחודש.
- 8.11. לפי צו רישוי עסקים, אטלזי חייב ברישיון עסק. לדברי הוטרינרית העירונית קיימות ארבעה קטגוריות לסיווג אטלזים, כדלקמן: אטלזי בסיסי, אטלזי ב1,

השירות הוטרינרי העירוני

אטלז 2 ואטלז ג, כאשר קביעת הקטגוריה לכל אטלז נקבעת על ידי משרד הבריאות.

8.12. ברישיון העסק לא מצוינת הקטגוריה שנקבעה לכל אטלז, כך שבביצוע הפיקוח הוטרינרי שעורכת הוטרינרית העירונית באטלז, היא לא יכולה לדעת האם הפעולות שנעשות באטלז מותרות, בהתאם לרישיון העסק.

8.13. נכון למועד עריכת הביקורת הוטרינרית העירונית מסיקה את הקטגוריה שנקבעה לאטלז בהתאם לתנאים הקיימים בחנות.

8.14. הביקורת סבורה, כי על מחלקת רישוי עסקים לגבש נוהל עבודה בעניין זה עם נציג משרד הבריאות, כך שברישיון העסק תצוין הקטגוריה בהתאם לקביעת משרד הבריאות, וזאת על מנת שהוטרינרית העירונית תוכל לבצע פיקוח וטרינרי מותאם.

8.15. הוטרינרית העירונית יצרה שיתוף פעולה עם מחלקת רישוי עסקים ומפקחת איכות הסביבה של משרד הבריאות, המהווה אחד מהגורמים בתהליך אישור רישוי העסקים. שיתוף הפעולה בא לידי ביטוי בכך שלמפקחת איכות הסביבה לא קיימת סמכות להשמדת מזון, וככל שעולה הצורך בכך, היא יוצרת קשר עם הוטרינרית העירונית, להפעיל את סמכותה באכיפת החוק, וזאת על מנת להבטיח את השמירה על בריאות הציבור

9. פיקוח על מזון ומוצרי מזון שמקורם מן החי בבתי עסק

9.1. חוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו – 2015 נועד, בין השאר, להסדיר את אחריותם של יצרן מזון ויבואן מזון, את הפיקוח על ייצור מזון ועל ייבואו, והכול כדי להבטיח כי המזון מסופק ברמת איכות, תקינות ובטיחות נאותים, ובכלל זה בתנאי ייצור נאותים, המתאימים לאמות המידה שנקבעו בחקיקת המזון.

9.2. בהתאם לסעיף 194 לחוק "מנהל היחידה הוטרינרית יסמיך רופאים וטרינרים, מבין עובדי רשות מקומית, שיהיו מוסמכים לבצע פיקוח וטרינרי על אתרי המכירה של מוצרי בשר ברשות המקומית (בפרק זה – שווקים), ובכלל זה על ההובלה של מוצרי בשר."

9.3. מנהל היחידה הוטרינרית הינו מנהל היחידה הוטרינרית בשירות המזון, או רופא וטרינר עובד משרד הבריאות שהוא הסמיך לעניין הוראות פרק ח', כולן או מקצתן.

9.4. ביום 30.11.2022 הוסמכה הוטרינרית העירונית, מתוקף סעיף 2 וסעיף 194 לחוק כרופאה ממשלתית לפיקוח בשווקים לפי חוק זה. תוקף המינוי הינו לשלוש שנים מיום הנפקתו (כל עוד המתמנה מורשית לעסוק ברפואה וטרינרית לפי סעיף 3 לחוק הרופאים הוטרינרים, וכל עוד היא משמשת במשרתה ברשות המקומית). ראה לעניין זה סעיף 9.7 לדוח.

9.5. רופא וטרינר מוסמך בשווקים יפקח על קיומם של אלה, לפי הוראות חקיקת המזון (סעיף 208 לחוק):

(1) תנאי התברואה;

(2) בטיחות של מוצרי הבשר;

השירות הוטרינרי העירוני

(3) שלמות האריזה וקיום תהליכי סימון המזון;

(4) אחסון מוצרי הבשר;

(5) הובלת מוצרי הבשר ופריקתם מרכב הובלה;

(6) תהליכי העבודה;

(7) עקיבות;

(8) אורך חיי המדף.

9.6. בתחום סמכותה של הוטרינרית העירונית לפקח על בתי העסק כדלקמן: בתי עסק למכירת מזון מי החי: קצביות, מעדניות וכו', חנויות לממכר מזון: סופרמרקטים, מכולות, מסעדות ועוד. הפיקוח על בתי עסק לייצור מזון מי החי (מפעלים, קייטרינג ועוד) מוטל על התאגיד הוטרינרי.

9.7. על אף הסמכת הוטרינרית העירונית כאמור, לצורך פיקוח על ביצוע הוראות החוק וקבלת סמכויות פיקוח, הכוללות בין היתר כניסה למקום שבו מייצרים או מוכרים מזון, קיים צורך בהסמכת הוטרינרית העירונית כמפקחת גם על ידי שר הבריאות.

9.8. אחד התנאים הנדרשים לצורך הסמכתה כמפקחת, הינו קבלת הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שיהיו נתונות לה לפי חוק זה, כפי שהורה השר.

9.9. הוטרינרית העירונית עברה את ההכשרה הנדרשת, וממתינה לקבלת ההסמכה משר הבריאות.

9.10. אי לכך, עד להשלמת הסמכה זו הוטרינרית העירונית פועלת בשיתוף פעולה עם הוטרינר המחוזי (במשרד הבריאות), במקרה בו נדרשת השמדת כמות גדולה של מוצרי מזון מן החי, בבית עסק בעיר, ועם משרד החקלאות ופיתוח הכפר (יחידת הפיצו"ח - יחידה מרכזית לאכיפה וחקירות), לצורך עריכת ביקורות יזומות, בבתי עסק בעיר, המתבצעות בשל כך לעיתים רחוקות. כלומר, הביקורות היזומות לצורך פיקוח ווטרינרי על אתרי המכירה בעיר, נערכות בתדירות נמוכה, והפיקוח הוטרינרי על אתרי המכירה הינו מצומצם.

9.11. יצויין, כי המפקחים הוטרינרים אינם מוסמכים לערוך ביקורות באתרי המכירה היות ולא עברו הכשרה מתאימה. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי כאשר יפתח קורס המיועד להכשרת המפקחים בתחום זה (כגון: קורס תברואנים) תבחן האפשרות להכשרתם.

9.12. בשלב זה, לדברי הוטרינרית העירונית לא נפתח קורס תברואני מזון מזה מספר שנים, ולא קיים צפי לפתיחתו.

9.13. בנוסף נמצא, כי עד לקבלת ההסמכה כאמור, הוטרינרית העירונית מדווחת על ממצאי בדיקתה באמצעות דוא"ל, ולא באמצעות המערכת הממוחשבת כנדרש בסעיף 212 (א) לחוק אשר קובע, כי "רופא וטרינר מוסמך בשווקים ידווח באמצעות המערכת הממוחשבת למנהל היחידה הוטרינרית על ממצאי הביקורת והבדיקות בהתאם להוראות שלפי סעיף 209, על הליקויים והחריגות, על הפעולות המתקנות שבוצעו, וכן על כל מידע אחר הנוגע לעניין שידרוש מנהל היחידה הוטרינרית."

השירות הוטרינרי העירוני

9.14. הדיווח כאמור נשלח למספר גורמים במשרד הבריאות, לוטרינר המחוזי ולמפקחת האכיפה. בנוסף, ככל שהפנייה הגיעה מגורם כלשהו ניתן מענה בהתאם. זאת, בנוסף לשיתופי הפעולה שיזמה הוטרינרית העירונית עם מנהל מחלקת רישוי עסקים ומפקחת איכות הסביבה של משרד הבריאות.

9.15. הביקורת ממליצה, כי עם השלמת ההסמכה כאמור, על הוטרינרית העירונית להכין תוכנית עבודה שנתית המגדירה, בין היתר, את תדירות הביקורות היזומות אשר יתבצעו באתרי המכירה. על התדירות להיקבע בהתאם להוראות החוק הקובע, כי "רופא וטרינר מוסמך בשווקים יבצע ביקורת באתרי המכירה בתדירות שיוורה עליה מנהל היחידה הוטרינרית, בין השאר בהתאם לניתוח של הסיכונים לבריאות הציבור מאותו אתר מכירה ומאותו סוג מזון".

9.16. עד להכנת התוכנית כאמור, וקבלת ההסמכה ממשרד הבריאות, עורכת הוטרינרית העירונית ביקורות בבתי העסק בהם הובא לידיעתה, שקיימות בעיות בדבר תקינות ובטיחות המזון המצריכות את התערבותה. המידע מתקבל באמצעות משרד הבריאות, משרד החקלאות ופיתוח הכפר, תושבים אשר רכשו מוצרי בשר מבית עסק ועוד.

9.17. לרשות הוטרינרית העירונית מספר אמצעי אכיפה. בין היתר, השמדת מזון והטלת קנסות.

9.18. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי בשנת 2022 הושמדו בעיר כ- 600 ק"ג, ובשנת 2023 כ- טון וחצי וכ- 900 ק"ג של מוצרים שאינם ראויים למאכל, בעיקר מוצרים מן החי, וזאת בשיתוף פעולה שיצרה הוטרינרית העירונית עם יחידת הפיצו"ח, במשרד החקלאות ופיתוח הכפר.

9.19. הוטרינרית העירונית עורכת מעקב, בקרה ופיקוח הדוק אחר האטליזים שנמצאו מחזיקים מוצרים שאינם ראויים למאכל, ושעלולים לגרום נזק לבריאות הציבור. במסגרת פיקוח זה הוטרינרית העירונית מוודאת, כי בעלי האטליזים פועלים בהתאם לדרישות החוק, תוך מעורבות כלל הגורמים הרלוונטיים.

9.20. כאמור בסמכות השירות הוטרינרי העירוני לתת קנסות בתחום "פיקוח על מוצרי בשר". גובה הקנס הינו 730 ש"ח. מהנתונים שנמסרו לביקורת ממזכירת השירות הוטרינרי העירוני עלה, כי בשנת 2022 לא נתנו קנסות כלל, ובשנת 2023 (מעודכן לחודש אוגוסט) נתנו 3 קנסות בלבד.

10. הקצאת אגרת פיקוח בשווקים לרשויות מקומיות

10.1. סעיף 215 לחוק הגנה על בריאות הציבור (מזון), תשע"ו – 2015 קובע, כדלקמן:

"אגרה בעד פיקוח וטרינרי בשווקים

215 (א) בעל היתר הפעלה של מפעל לשחיטת בשר או יבואן של מוצרי בשר ישלם לתאגיד, בעד פיקוח וטרינרי בשווקים, אגרה חודשית בסכום של 0.08 שקלים חדשים בעד כל קילוגרם של מוצר בשר המשווק בישראל מהמפעל או המיובא, לפי העניין.

השירות הוטרינרי העירוני

(ב) השר, בהסכמת שר האוצר ובאישור הוועדה, רשאי לשנות את סכום האגרה כאמור בסעיף קטן (א) בעד כל קילוגרם של מוצר בשר, בשים לב להיקף הפיקוח הנדרש כפי שהורה עליו מנהל היחידה הוטרינרית כאמור בסעיף 196, למשקל הבשר המיוצר או המיובא, ולעלות ההעסקה של רופא וטרינר מוסמך ולתקורה הכרוכה בהעסקה."

10.2. סעיף 218 (א) לחוק קובע, כי "התאגיד יעביר לרשויות המקומיות המעסיקות רופאים וטרינרים מוסמכים בשווקים, תשלום בסכום השווה למכפלת סכום האגרה הבסיסי במספר הרופאים הוטרינרים המוסמכים בשווקים המועסקים באותה רשות, התשלום האמור יועבר בתוך 60 ימים מהמועד לתשלום האגרה לפי סעיף 216(א)."

10.3. לדברי הוטרינרית העירונית תשלום זה משולם לרשויות המקומיות ככל שהן מעסיקות רופאים וטרינרים מוסמכים בשווקים. לפיכך, מרגע פרישתו של הוטרינר העירוני, בחודש 2/2021, ועד להסמכתה של הוטרינרית העירונית כרופאה וטרינרית מוסמכת בשווקים, בחודש יוני 2023, אין העירייה זכאית לקבלת תשלום זה.

10.4. לדברי הוטרינרית העירונית ההכנסות המשויכות לסעיף תקציבי "פיקוח וטרינרי" (1214200221), תחת הנושא "בדיקת בשר קפוא" אלו ההכנסות המתקבלות מהתאגיד כאמור בסעיף לעיל.

10.5. להלן ההכנסות שהתקבלו, בין התאריכים 1/2021 - 8/2023, בהתאם לכרטסת הנהלת חשבונות, בגין בדיקת בשר קפוא:

10.5.1. שנת 2021

סכום	תאריך ערך
₪ 51,532	15.1.21
₪ 50,753	15.2.21
₪ 47,449	15.3.21
₪ 48,819	16.4.21
₪ 48,596	20.5.21
₪ 60,357	15.6.21
₪ 49,507	15.7.21
₪ 44,423	15.8.21
₪ 401,436	סה"כ

10.5.2. מנתוני הטבלה עולה, כי החל מחודש אוגוסט 2021 לא הופקדו הכנסות מהתאגיד לפיקוח וטרינרי. כאמור, מחודש 2/2021 העירייה לא הייתה זכאית לקבלת תשלום זה. לדברי הוטרינרית העירונית, ההכנסות שהועברו לעירייה מהוות ככל הנראה השלמות מתקופה קודמת.

10.5.3. בשנת 2022 לא הופקדו כלל הכנסות בגין בדיקת בשר קפוא, היות והעירייה לא העסיקה רופא וטרינר מוסמך בשווקים.

תאריך ערך	סכום
19.6.23	₪ 55,918
23.7.23	₪ 42,343
סה"כ	₪ 98,261

10.5.5. מנתוני הטבלה עולה, כי החל מחודש יוני (מועד הסמכתה של הוטרינרית העירונית כרופאה וטרינרית מוסמכת בשווקים) הופקדו הכנסות מהתאגיד לפיקוח וטרינרי בגין בדיקת בשר קפוא.

10.6. עם כניסתה לתפקיד, פעלה הוטרינרית העירונית מול גזברות העירייה והתאגיד לפיקוח וטרינרי לקבלת מלוא התשלום, בהתאם להוראות החוק.

10.7. יצויין, כי בחודש ספטמבר 2023 התקבל מכתב מאת התאגיד לפיקוח וטרינרי שנשלח לכלל הרשויות המקומיות, ובו הסבר הנוגע להעברות אגרות הפיקוח בהיקף נמוך מהרגיל בהתייחס לשנת 2023, וזאת עקב הגירעון התקציבי של התאגיד.

10.8. הוטרינרית העירונית מנהלת מעקב ובקרה אחר קבלת תשלום זה, באופן שוטף.

פיקוח על כלבים

11. רישוי ופיקוח, לרבות ניהול מאגר ממוחשב

11.1. הטיפול של הרשות המקומית בתחום החזקת כלבים, הינו בעל חשיבות רבה במספר היבטים: שמירה על בריאות הציבור, דאגה לרווחתם של בעלי החיים, אכיפת חוק צער בעלי חיים ועוד.

11.2. השירות הוטרינרי העירוני פועל למען שמירה על בריאות הציבור, באמצעות רישום, טיפול, חיסון ופיקוח על בעלי החיים בעיר, למניעת התפשטות מחלות.

11.3. כמו כן, השירות הוטרינרי העירוני דואג לרווחתם של בעלי החיים בעיר, המתבטא במתן טיפול רפואי לחיות רחוב פצועות, אכיפת חוק צער בעלי חיים ועוד.

11.4. פעילות השירות הוטרינרי העירוני כוללת: מתן רישיונות להחזקת כלב, חיסון הכלבים כנגד מחלת הכלבת, סימון הכלב באמצעות שבב אלקטרוני, איסוף כלבים משוטטים והסגרתם לכלבייה, פיקוח ואכיפה של חוקים ותקנות הנוגעים לרישוי ולהחזקת בעלי חיים, פיקוח על נושא מניעת צער בעלי חיים והגנה על בעלי חיים ועוד.

11.5. סעיף 247 (א) לפקודת העיריות (נוסח חדש) קובע, כי העירייה תורה בדבר רישומם והחזקתם של כלבים.

11.6. בהתאם לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ג - 2002 "לא יחזיק אדם כלב שגילו עולה על שלושה חודשים, אלא אם כן ברשותו רישיון בר תוקף להחזקת הכלב, שניתן לפי חוק זה." תוקפו של רישיון הוא לשנה אחת, אלא אם כן קבע השר תקופה ארוכה יותר.

11.7. בהתאם להוראות חוק זה, תוקף הרישיון מותנה בתשלום אגרות ובסימון הכלב לפי הוראות חוק זה, ובחיסון הכלב לפי הוראות פקודת הכלבת.

סימון הכלב בשבב אלקטרוני

- 11.8. בהתאם להוראות החוק להסדרת הפיקוח על כלבים (סעיף 4):
"א) כלב יסומן על ידי רופא וטרינר עירוני או רופא וטרינר מוסמך (בחוק זה – המסמן) באמצעות סימון תת עורי בשבב אלקטרוני שאישר המנהל, או בסימון אחר שאישר.
ב) לא יסומן כלב אלא לאחר שהמסמן בדק אותו וקיבל מבעליו את הנתונים המחויבים בדיווח למרכז הרישום הארצי לפי סעיף 8.
ג) המסמן יאשר ברישיון את דבר סימון הכלב ויציין את פרטי הסימון."
11.9. שבב הזיהוי הוא שבב זעיר המושגל מתחת לעורו של הכלב, ומכיל קוד ייחודי המשמש לצורך סימון זיהוי הכלב. באמצעות מכשיר קורא שבבים, ניתן לסרוק את הקוד בשבב, ולקבל את המידע הנחוץ לגבי הבעלים והחיסונים שנתנו לכלב.
11.10. במרכז הארצי לרישום כלבים, המופעל על ידי השירותים הוטרינריים במשרד החקלאות, ניתן למצוא מידע אודות הכלבים הרשומים ברשויות המקומיות, וכן לאתר את פרטי הכלב ובעליו.
11.11. השירות הוטרינרי העירוני מסמן כלבים, באמצעות שבב זיהוי אלקטרוני, לצורך קבלת רישיון להחזקת הכלב וכלבים שנמצאו משוטטים.
11.12. לשירות הוטרינרי גישה למאגר של המרכז הארצי לרישום כלבים על מנת לאתר את בעליו של כלב משוטט, לבדוק האם הכלב מחוסן וכו'. מפעילי המאגר מקבלים דיווחים מהשירות הוטרינרי העירוני ופועלים לעדכון בהתאם.

סימון חתולים בשבב אלקטרוני

- 11.13. בעלי חתולים יכולים להצמיד שבב לחתולים שלהם, ולוודא את רישומם במערכת, כך שאם הם הולכים לאיבוד ניתן יהיה למצוא את בעליהם. יובהר, כי בהתאם להוראות החוק חתולים אינם ברי רישיון, ואינם מחויבים בשיבוב, ולכן לרוב הם אינם משובבים.
11.14. השירות הוטרינרי העירוני מעדכן בתוכנת המחשב את פרטי החתול הכולל את מספר השבב, לבקשת בעליו, בעבור תשלום אגרה.
11.15. יובהר, כי השירות הוטרינרי העירוני אינו משבב חתולים. השיבוב מתבצע באמצעות הוטרינרים הפרטיים בלבד.

חיסון הכלב כנגד כלבת

- 11.16. בהתאם לתקנות הכלבת (חיסון), תשס"ה - 2005 (להלן: "תקנות הכלבת") "לא יחזיק אדם כלב אלא אם כן הכלב חוסן לפי תקנות אלה, ובלבד שלא חלפה שנה מיום חיסונו האחרון". כלב בתקנות אלו הינו "כלב שגילו עולה על שלושה חודשים".
11.17. חיסוני הכלבים מתבצעים, במשרדי השירות הוטרינרי העירוני, בימים א-ה, בין השעות 9:00-10:30 ובימי ג' גם בין השעות 16:00-18:30. בתיאום מראש, ניתן לבצע את החיסונים גם מעבר לשעות קבלת הקהל. בנוסף, ככל שהתושב מתקשה

השירות הוטרינרי העירוני

להגיע למשרדי השירות הוטרינרי העירוני, הווטרינרית העירונית מגיעה לחסן את הכלב בביתו. ניתן לבצע את החיסונים גם במרפאות פרטיות באמצעות רופאים וטרינריים פרטיים מורשים.

11.18. השירות הוטרינרי שולח לבעלי הכלבים טופס רישיון, שהודפס בבית הדפוס, אשר מפיק את טופסי הרישיון בהתאם לרשימה שהתקבלה מהשירות הוטרינרי, בה מעודכנים בעלי הכלבים שעליהם לחדש את הרישיון לכלבם, ברבעון העוקב.

11.19. כאשר בעל הכלב מגיע לחסן את כלבו, במשרדי השירות הוטרינרי העירוני, הווטרינרית העירונית בודקת, באמצעות סריקת שבב הזיהוי, כי פרטי השבב תואמים את הפרטים המעודכנים במערכת הממוחשבת. במסגרת בדיקה זו מתגלות לעיתים טעויות (במספר השבב ו/או בפרטי הבעלים).

11.20. בנוסף, מתבצעת חתימה על גבי טופס הרישיון שמעידה, כי הכלב חוסן.

11.21. בעל הכלב נדרש לשלם אגרת רישיון ואגרת חיסון בהתאם לתעריפים השונים. במעמד החיסון נערכת בדיקה על מנת לוודא, כי אגרות אלו שולמו, או לחילופין מתבצע תשלום בעת החיסון במשרדי השירות הוטרינרי. יובהר, כי לרוב התשלום מתבצע במשרדי השירות הוטרינרי העירוני במעמד החיסון או במרפאות הפרטיות בהם מתבצע החיסון. במקרים מעטים משלמים בעלי הכלבים את האגרה באמצעות הדואר, בקופת העירייה או באמצעות החנות המקוונת.

11.22. במקרה בו החיסון מתבצע באמצעות רופאים וטרינריים פרטיים מורשים (מספר מרפאות הממוקמות בעיר), הם אלו אשר מעניקים לבעל הכלב את הרישיון להחזקת הכלב.

11.23. הוטרינרית העירונית מחסנת כנגד כלבת גם כלבים משוטטים שאין לגביהם רישום במאגר הארצי.

11.24. בהתאם לתקנות הכלבת "מחסן ידווח על כל חיסון וסימון שביצע, בתוך 7 ימים ממועד ביצועו לרופא הוטרינר העירוני של הרשות המקומית שבתחומה מתגורר בעל הכלב. הדיווח יעשה בהתאם להוראות תקנות ההסדרה."

11.25. הביקורת בדקה ומצאה, כי הרופאים הוטרינרים הפרטיים דווחו לשירות הוטרינרי על החיסונים אותם ביצעו, אולם עשו זאת רק בעת ההתחשבות הכספית עם השירות הוטרינרי העירוני, שנערכה אחת לחודש לערך.

11.26. לאחר כניסתה לתפקיד, הנחתה הוטרינרית העירונית את מזכירת השירות הוטרינרי לפעול בהתאם להוראות החוק, ולדרוש מהרופאים הוטרינרים הפרטיים דיווח כאמור, בתוך 7 ימים.

11.27. מזכירת השירות הוטרינרי מסרה לביקורת, כי מאז הנחייה זו, הוטרינרים פרטיים מדווחים כאמור, באמצעות הודעות ווצאפ הנשלחות לטלפון הנייד שלה כאשר מדובר במרפאות המחסנות מספר נמוך של כלבים או באמצעות רשימה מסודרת הנשלחת למזכירת השירות הוטרינרי העירוני במקרה שבו מדובר במרפאות המחסנות מספר גבוה של כלבים (רשימה זו מתויקת במשרדי השירות

השירות הוטרינרי העירוני

הוטרינרי העירוני). לאחר קבלת הדיווח מעדכנת מזכירת השירות הוטרינרי את הנתונים, בתוכנת המחשב. ההתחשבות הכספית נעשית מאוחר יותר.

11.28. הביקורת ממליצה, כי לאור העובדה שמדובר במספר כלבים גדול ובמספר מרפאות פרטיות, יוגדר הליך מוסדר (שלא באמצעות הודעות ווצאפ) לכלל המרפאות במסגרתו יתקבל הדיווח. לדוגמא: הדיווח יתקבל אחת לשבוע באמצעות רשימה שתשלח בהודעת דוא"ל או כל הליך מוסדר אחר בהתאם לדרישות החוק.

11.29. להלן נתונים שהופקו מתוכנת המחשב אודות הכלבים שחוסנו כנגד כלבת בשנים 2021- אוגוסט 2023:

סה"כ כלבים שחוסנו	סה"כ כלבים רשומים	
4,524	לא ניתן להפיק את	שנת 2021
5,146	הנתונים מהתוכנה	שנת 2022
3,490	8,130	שנת 2023 (עד 22.8)

*יתכן כי מספר הכלבים שחוסנו, בשנת 2023, גבוה מהנתון המופיע בטבלה, ויתעדכן בהתאם לנתונים שיתקבלו, במועד מאוחר יותר, בשירות הוטרינרי מהוטרינרים הפרטיים המחסנים חלק ניכר מהכלבים בעיר.

11.29.1. מנתוני הטבלה עולה, כי מספר הכלבים המחוסנים נמוך באופן משמעותי ממספר הכלבים הרשומים בתוכנה. הדבר עלול לנבוע מסיבות שונות, כגון: נתונים שאינם מעודכנים (כגון: על כלבים שנפטרו), כלבים שאמורים להתחסן רק בחודשים הבאים ועוד.

11.29.2. לדברי הוטרינרית העירונית, ישנם בין 2,000 - 3,000 כלבים שאינם רשומים במערכת הממוחשבת.

11.29.3. החל מתחילת שנת 2023 הוטרינרית העירונית ומזכירת השירות הוטרינרי החלו ליצור קשר טלפוני עם בעלי כלבים, שלא חידשו את הרישיון להחזקת כלבם, בהתאם לנתונים המעודכנים במערכת הממוחשבת, במטרה להגדיל את מספר הכלבים המוחזקים עם רישיון בתוקף הכולל חיסונים, ובמקביל לעדכן את פרטיהם.

11.29.4. בנוסף, המפקחים מתחקים באופן יזום או אקראי אחר הכלבים המשוטטים ברחבי העיר ובודקים האם הם מחוסנים.

11.29.5. יש לציין, כי בשנת 2022 חלה עלייה בשיעור של כ- 14% במספר הכלבים שחוסנו.

11.30. להלן בטבלה הנתונים אודות הכלבים שחוסנו כנגד כלבת, בחלוקה לכלבים שחוסנו בשירות הוטרינרי העירוני ולכלבים שחוסנו במרפאות פרטיות:

סה"כ	חוסנו במרפאות פרטיות	חוסנו בשירות הוטרינרי העירוני	
2,513	1,912	601	31.12.22 - 1.6.22
2,848	2,171	677	30.6.23 - 1.1.23

השירות הוטרינרי העירוני

11.30.1. מנתוני הטבלה עולה, כי כ- 24% מהכלבים חוסנו בשירות הוטרינרי העירוני בעוד שכ- 76% כלבים חוסנו במרפאות פרטיות. לדברי הוטרינרית העירונית, פער זה נובע מכך ששעות הפעילות במרפאות הוטרינריות הפרטיות רבות משעות הפעילות בשירות הוטרינרי העירוני.

אגרות

11.31. משרד החקלאות ופיתוח הכפר מעדכן את הרשויות המקומיות בסכומי אגרות חיסון כלבת והסדרת הפיקוח על כלבים.

11.32. להלן סכומי אגרות חיסון כלבת והסדרת הפיקוח על כלבים (שנכנסו לתוקף ביום 1.1.2023):

11.32.1. חיסון: 31 ₪.

11.32.2. חיסון לכלב מסורס / מעוקר: 15.5 ₪.

11.32.3. הנפקת סימון לכלב: 80 ₪.

11.32.4. רישיון לכלב מסורס / מעוקר: 40 ₪.

11.32.5. רישיון לכלב לא מסורס / לא מעוקר: 367 ₪.

11.32.6. רישיון לכלב לא מסורס / לא מעוקר שקיבל פטור: 40 ₪.

11.32.7. הובלה למאורת בידוד: 87 ₪.

11.32.8. לכל יום בידוד: 38.5 ₪.

11.33. בהתאם לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ה - 2005 סכומי האגרות ישתנו ב- 1 בינואר של כל שנה לפי שיעור שינוי המדד החדש לעומת המדד היסודי.

11.34. הביקורת בדקה ומצאה, כי עיקר ההכנסות בגין סכומי האגרות שלעיל משויכות לסעיף התקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" (1214300220) בעוד שחלק קטן מאוד מההכנסות (סך של 966.50 ₪ בשנת 2021 וסך של 1,166 ₪ בשנת 2022) בגין סכומי האגרות משויך לסעיף התקציבי "פיקוח וטרינרי" (1214200221), ככל הנראה בשל טעות (ההסבר לכך מפורט לעיל).

11.35. סך ההכנסות בסעיף תקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" הסתכמו ב- 280,542 ש"ח בשנת 2021, ב- 433,165 ₪ בשנת 2022 וב- 218,429 ₪ בשנת 2023 (מעודכן ליום 14.8.23).

11.36. בהתאם לתקנות, בעליו של כלב נחייב וארגון למען בעלי חיים כהגדרתו בחוק צער בעלי חיים, שאישר לעניין זה, הממונה כהגדרתו בחוק האמור לאחר התייעצות עם הרופא הוטרינרי העירוני, פטורים מאגרת הרישיון השנתית, החיסון לכלבת וחיסון משושה.

השירות הוטרינרי העירוני מעודכן בדבר פרטי הבעלים של כלבי הנחיה בעיר באמצעות רשימה המתקבלת מהמרכז לכלבי נחיה. יובהר, כי משרד החקלאות מספק לשירות הוטרינרי העירוני את החיסונים כאמור, ללא עלות.

11.37. לדברי הוטרינרית העירונית, לא קיים בעיר ארגון למען בעלי חיים, כאמור בתקנות, כך שלא קיים פטור בפועל.

12. מעקב אחר חידוש הרישיון

- 12.1. בהתאם לתקנה 5 לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ה – 2005 "רופא וטרינר עירוני ישלח לבעליו של כלב שלושים ימים לפחות לפני פקיעת תוקף רישיון להחזקת כלב שבבעלותו, טופס רישיון חדש."
- 12.2. כאמור לעיל, מזכירת המחלקה שולחת בכל רבעון לבית הדפוס את רשימת פרטי בעלי הכלבים להם נדרש חידוש רישיון, ברבעון העוקב. בית הדפוס מפיק טופסי רישיון הכוללים שוברים לתשלום האגרה אשר נשלחים, באמצעות הדואר, לבעלי הכלבים.
- 12.3. לדברי מזכירת השירות הוטרינרי העירוני ככל שהרישיון לא חודש במועד, כרטיס הכלב מסומן בצבע אדום בתוכנת המחשב, והיא מתזכרת את בעלי הכלבים, באמצעות שיחות טלפון, באופן אקראי. המעקב מתבצע אחר בעלי כלבים שמועד הרישיון להחזקת הכלב פג משנת 2019.
- 12.4. החל מתחילת שנת 2023 כלל עובדי השירות הוטרינרי העירוני לרבות הוטרינרית העירונית החלו ליצור קשר טלפוני עם כל בעלי הכלבים, שלא חידשו את הרישיון להחזקת כלבם, באמצעות הליך מוסדר.
- 12.5. בעת הברור שנערך עם בעלי הכלבים בדבר אי חידוש הרישיון להחזקת כלבם לעיתים מתברר, כי חלק מבעלי הכלבים עברו לעיר אחרת או שינו את כתובתם בעיר בת ים, מסרו את הכלב לאדם אחר או לאימוץ, או שהכלב נפטר, ולא עדכנו בכך את השירות הוטרינרי העירוני לצורך עדכון המאגר העירוני הממוחשב.
- הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי רבים מבעלי הכלבים אינם מודעים לאחריותם החוקית לדווח אודות שינויים אלו. עניין זה יוצר פער גדול בנתונים המעודכנים במערכת הממוחשבת, ובקושי באיתור בעלים חדשים של כלב שנמסר ללא העברת בעלות מסודרת.
- 12.6. ככל שבעל הכלב טוען, כי עבר לעיר אחרת, מזכירת השירות הוטרינרי עורכת בדיקה במאגר הארצי לרישום כלבים, לבחון האם הכלב חוסן. ככל שהכלב לא חוסן, היא מעדכנת את השירות הוטרינרי באותה העיר, באמצעות הודעת דוא"ל, ואת בעל הכלב.
- במקרה שהכלב נמסר לאחר, מזכירת המחלקה מוודאת קבלת טופס העברת בעלות חתום על ידי הצדדים. המאגר העירוני הממוחשב מעודכן בהתאם.
- 12.7. לבעלי הכלבים, שעל אף מספר תזכורות לא חידשו את הרישיון להחזקת כלבם, מופק דוח על ידי מזכירת או מפקחי השירות הוטרינרי העירוני, "החזקת כלב ללא חיסון וללא רישיון", הכולל קנס בסך 320 ₪, אשר נשלח אליהם באמצעות הדואר, וזאת בהתאם להוראות חוק עזר לבת ים (פיקוח על כלבים ובעלי חיים אחרים), תשנ"ח – 1998 (סעיף 2(א)) שקובע, כי "בכפוף לאמור בפסקה (2), לא יחזיק אדם בתחום העירייה כלב, אלא אם כן ניתן לגביו רישיון מאת ראש העירייה והכלב סומן, בידי הרופא הוטרינר במשדר אלקטרוני".

השירות הוטרינרי העירוני

- 12.8. יש לציין, כי הדוח מופק בהתאם לשיקול דעתם של מפקחי השירות הוטרינרי ושל מזכירת המחלקה ולא באמצעות הליך מוסדר הכולל מועד להפקתו.
- 12.9. הביקורת סבורה, כי יש לקבוע נוהל עבודה, בכפוף להוראות החוק, לגבי הוצאת דוח לבעלי כלבים הרשומים במאגר אשר לא חידשו את הרישיון להחזקת כלבם, כולל המועד בו יוצא הדוח.
- 12.10. ממצאי הביקורת המפורטים לעיל, מצביעים על כך שיש ליעל את אופן הטיפול במשימות השירות הוטרינרי העירוני, במטרה לצמצם את מספרם של הכלבים שאינם מחוסנים, עדכון פרטי הכלבים ובעליהם וכו'.
- 12.11. הוטרינרית העירונית סבורה, כי לשם כך יש להחליף את תוכנת המחשב, לתוכנה ייעודית אשר תאפשר לנהל את פעילות השירות הוטרינרי באופן טוב ויעיל יותר, לרבות: ניהול מעקב יעיל אחר חידוש רישיון להחזקת כלב, שליחת הודעה לבעלי כלבים בדבר חידוש הרישיון להחזקת הכלב, שליחת התראות לבעלי כלבים אשר טרם חידשו את הרישיון להחזקת כלבם ועוד.
- 12.12. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי תשקול בעתיד את החלפת תוכנת המחשב. שכן, בשלב זה קיימת העדפה להגדלת התקציב לצרכים אחרים, ופחות לצורך החלפת תוכנת המחשב שעלותה גבוהה הרבה יותר מתוכנת המחשב בשירות הוטרינרי.

13. דיווח למרכז הארצי לרישום כלבים

- 13.1. במרכז הארצי לרישום כלבים קיים מידע אודות הכלבים הרשומים ברשויות המקומיות: שם, כתובת ומספר הטלפון של בעל הכלב, פרטי הכלב: מין, גזע, שם ועוד ופרטי הרישיון להחזקת הכלב: שם הרשות המקומית שהנפיקה את הרישיון, תוקף הרישיון, תאריך אחרון שבו חוסן הכלב נגד מחלת הכלבת ושם הרופא הוטרינרי שחיסן את הכלב.
- 13.2. המידע המצוי במרכז הרישום מתקבל מהרשויות המקומיות שהנפיקו את הרישיון לכלב.
- 13.3. חובת הדיווח למרכז הארצי לרישום כלבים, החלה על הרופא הוטרינרי העירוני, קיימת בחוק להסדרת הפיקוח על כלבים ובתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, כדלקמן: בהתאם לתקנה 14 (א) לתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ה – 2005 "רופא וטרינר עירוני ידווח למרכז הרישום על האירועים המפורטים להלן בטור א' לא יאוחר מהמועדים הרשומים לצדם בטור ב'".
- 13.4. בהתאם לתקנות אלו, יש לדווח למרכז הרישום על סימון כלב, חיסון, מתן רישיון, שינוי פרטי בעלים ועוד, אחת לשבוע. ישנם אירועים כגון: הכנסת כלב למאורת הרשות, תקיפה או נשיכה ועוד, בהם יש לדווח במועד קצר יותר.
- 13.5. לדברי מזכירת השירות הוטרינרי, דיווח למרכז הרישום מתבצע על ידה, אחת לשבוע, מידי יום חמישי, באמצעות העברת קובץ דיווח הנמצא בקישור במערכת הממוחשבת, אולם הדיווח לא כולל את כלל הנתונים שעל הוטרינר העירוני לדווח

השירות הוטרינרי העירוני

- בהתאם להוראות החוק, לרבות דיווח אודות הכנסת כלב למאורת רשות, תקיפה, נשיכה וכו', וזאת בשל העובדה שנתונים אלו מעודכנים בתוכנת המחשב בהערות.
- 13.6. יש לציין בחיוב, כי במקרים דחופים כמו בעת מלחמת "חרבות ברזל" דיווחים אלו מתבצעים בתכיפות גבוהה מהרגיל, וזאת על מנת לסייע לבעלי כלבים שפונו מבתייהם או לאתר בעלי כלבים משוטטים בעת אזעקה.
- 13.7. כלומר, הדיווח המתבצע באמצעות תוכנת המחשב כולל את רשימת הכלבים שחוסנו ומועד החיסונים, בלבד. מזכירת השירות הוטרינרי מדווחת אודות נשיכה של כלב, באמצעות הודעת דוא"ל.
- 13.8. הוטרינרית העירונית תפעל בנושא זה כך שהדיווח למרכז הרישום יעשה בהתאם להוראות החוק ו/או התקנות הקובעות את האירועים שעל הוטרינר העירוני לדווח ואת מועד הדיווח.
- 13.9. בהתאם לתקנות, לצורך מימון פעולת מרכז הרישום, על הרשות המקומית להעביר, ב- 1 בכל חודש, לשירותים הוטרינרים שבמשרד החקלאות ופיתוח הכפר, סך של 5 ש"ח מסכום האגרה שעל בעליו של כלב לשלם לרשות המקומית שהנפיקה רישיון לכלב.
- מזכירת השירות הוטרינרי מסרה לביקורת, כי אחת לחודש לערך, מרכז הרישום הארצי שולח דוח הכולל את רשימת הכלבים שחוסנו, בתקופת הדוח, בהתאם לדיווחים שהתקבלו מהשירות הוטרינרי העירוני. לדוח זה מצורף חשבון לתשלום.
- 13.10. בהתאם לנתונים המעודכנים בכרטיס הנהלת חשבונות, בסעיף תקציבי מספר 1714000781 "חיסונים וטיפול בכלבים", עלות הדיווחים למרכז הרישום הארצי הסתכמה בסך 24,890 ₪ בשנת 2021, ובסך 14,905 ₪ בשנת 2022.
- הביקורת מצאה, כי נותרו חשבונות על סך 8,035 ₪ לתשלום עבור דיווחים למרכז הרישום הארצי לשנת הכספים 2022 שלא שולמו, באותה שנה, כך שעלות הדיווחים מסתכמת למעשה בסך של 22,940 ₪, בשנת 2022. חשבונות אלו לא שולמו משום שלא נותרה יתרה תקציבית.
- 13.11. בשל כך, פנתה הוטרינרית העירונית לגזברות העירייה להגדלת תקציב שנת 2023. בסופו של דבר, באישור גזברות העירייה תשלום החשבונות בוצע מסעיף תקציבי מס' 1994010982 "הוצאות שנים קודמות", ולא על חשבון תקציב שנת 2023.
- 13.12. הביקורת מעירה על כך שהשירות הוטרינרי העירוני לא שילם חשבונות אלו במועדן, משום שלמעשה הן חרגו מהתקציב. יש להקפיד לשלם חשבונות במועדן ועם זאת לא לחרוג מהתקציב שנקבע.
- 13.13. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי גם בשנת 2023 צפויה חריגה מהתקציב בשל העובדה שכמות גדולה של כלבים נמצאו משוטטים ברחבי העיר ללא בעלים או שננטשו, והוסגרו לכלביות עירוניות הממוקמות מחוץ לעיר. בנוסף, הוחרמו עשרה כלבים מבעלים שעבר עבירות צער בעלי חיים שהוסגרו לכלביות הממוקמות מחוץ לעיר.

14. כלבים מסוכנים

14.1. החוק להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ג – 2002 והתקנות להסדרת הפיקוח על כלבים (יבוא והחזקה של כלבים מסוכנים), תשס"ה – 2004 מסדירים את נושא החזקת כלב מסוכן.

14.2. בהתאם לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים כלב מסוכן הינו כל אחד מאלה:

- כלב שמלאו לו שלושה חודשים ונשך נשיכה שגרמה לחבלה.
- כלב השייך לגזע מסוכן.
- כלב שהוא הכלאה של גזע מסוכן וקיים דמיון בין דפוסי התנהגותו ותכונותיו הפיסיות לאלו של כלב השייך לגזע מסוכן.

14.3. בהתאם לנתונים שנמסרו לביקורת ממזכירת השירות הוטרינרי העירוני מספר הכלבים המסוכנים, המעודכנים במערכת הממוחשבת, החל מינואר 2019 הינו 289 מתוכם 236 מוחזקים עם רישיון בתוקף.

14.4. לדברי הוטרינרית העירונית הפער הקיים בין מספר הכלבים המסוכנים הרשומים לבין מספר הכלבים המסוכנים המוחסנים, נובע מהעובדה שבעלי הכלבים לא מעדכנים את השירות הוטרינרי העירוני בשינויים הנוגעים להחזקת הכלב.

14.5. לאור ההשלכות שעלולות להיות לגבי כלבים מסוכנים שאינם מוחסנים, קיימת חשיבות לפעול בהקדם ולוודא, כי כלל הכלבים המסוכנים יחוסנו.

14.6. יש לציין, כי השירות הוטרינרי העירוני יוצר קשר עם בעלי כלבים שטרם חידשו את הרישיון להחזקת כלבם, במטרה להגדיל את מספר הכלבים המוחזקים עם רישיון בתוקף, כולל אלו המוגדרים כמסוכנים.

14.7. לדברי הוטרינרית העירונית, טרם עריכת הביקורת הופקה רשימה של כלבים מסוכנים הרשומים בעיר על מנת לתת לנושא זה טיפול נפרד.

14.8. הביקורת סבורה, כי יש לתת קדימות לנושא הכלבים המסוכנים.

15. תהליך הגבייה עבור רישיון להחזקת כלב

15.1. האגרה השנתית לחידוש הרישיון והאגרה לחיסון הכלב כנגד כלבת משולמת באמצעים שונים, כדלקמן: באמצעות כרטיס אשראי באתר האינטרנט העירוני (בחנות המקוונת), בבנק הדואר ובמזומן.

15.2. במשרדי השירות הוטרינרי העירוני ניתן לשלם את האגרות במזומן או באמצעות כרטיס אשראי, כך שמזכירת השירות הוטרינרי גובה את הכספים או/ו מבצעת את התשלום באתר האינטרנט העירוני.

הביקורת מצאה, כי בענף שטרות קיים עותק מכתב המינוי למורשה לגביית כספים על שם מזכירת השירות הוטרינרי.

15.3. בנוסף, ניתן לשלם את אגרת הרישיון לכלב ואגרת החיסון גם באמצעות הרופאים הוטרינרים הפרטיים המורשים, שמרפאתם ממוקמת בעיר, ככל שהחיסון כנגד כלבת מתבצע באמצעותם. הוטרינרים הפרטיים גובים את האגרות עבור העירייה.

השירות הוטרינרי העירוני

- 15.4. יובהר, כי אגרת הרישיון כוללת שני סעיפים לתשלום, האחד אגרה שנתית עבור החזקת הכלב, והשני עבור ביצוע החיסון לכלב.
- 15.5. על כלל התושבים בעלי הכלבים לשלם לעירייה את האגרה השנתית עבור הרישיון להחזקת הכלב.
- 15.6. אולם, התשלום עבור אגרת חיסון משולם לעירייה, ככל שחיסון הכלב כנגד כלבת מתבצע באמצעות השירות הוטרינרי העירוני או באמצעות הרופאים הוטרינרים המורשים שמרפאתם ממוקמת בעיר, להם מספק השירות הוטרינרי העירוני את תרכיבי חיסוני הכלבת. יצויין, כי רוב החיסונים מתבצעים באמצעות הרופאים הוטרינרים הפרטיים.
- 15.7. בעיר בת ים קיימות מספר מרפאות וטרינריות פרטיות מורשות כאשר מתוכן ישנן ארבע מרפאות עיקריות בהן מתבצעים החיסונים לכלבים, הממוקמות ברחובות בלפור 153, בר אילן 85, הרצל 69 ורוטשילד 30.
- 15.8. ככל שחיסון הכלב מתבצע באמצעות רופאים וטרינרים פרטיים, שמרפאתם אינה ממוקמת בעיר, התשלום עבור חיסון הכלב משולם לרשות המקומית בעיר בה בוצע החיסון. יש לציין, כי השירות הוטרינרי העירוני לא מספק למרפאות שאינם ממוקמות בעיר את תרכיבי חיסוני הכלבת.
- 15.9. הביקורת מצאה, כי כאשר תשלום האגרה מתבצע במשרדי השירות הוטרינרי העירוני, באמצעות כרטיס אשראי, בחנות המקוונת שבאתר האינטרנט, שם המשלם הינו שמה של מזכירת השירות הוטרינרי אשר מבצעת זאת.
- 15.10. הביקורת סבורה, כי יש לרשום את שם בעלי הכלב, וזאת על מנת שניתן יהיה לערוך מעקב ובקרה אחר תשלומי האגרה. מזכירת השירות הוטרינרי העירוני החלה לפעול בהתאם להמלצה זו.
- 15.11. לדברי מזכירת השירות הוטרינרי העירוני, היא מסייעת לבעלי הכלבים בביצוע התשלום משום שהתשלום באתר האינטרנט של העירייה מסובך, וקיים קושי מצד בעלי הכלבים להגיע למיקום המדוייק בו נמצאת החנות המקוונת.
- 15.12. בנוסף, לא ניתן לבצע את התשלום בחנות המקוונת במספר תשלומים, כך שכאשר מדובר בתשלום עבור יותר מכלב אחד, התשלום לעיתים גבוה, והמשלם מעדיף לפרוס את התשלום למספר תשלומים.
- 15.13. הביקורת ממליצה, כי באתר האינטרנט העירוני (בעמוד של השירות הוטרינרי), יתווסף קישור אשר מפנה את בעל הכלב לחנות המקוונת בה ניתן לשלם את האגרה, וכך יוכלו בעלי הכלבים לבצע את התשלום בעצמם, ללא סיוע של מזכירת השירות הוטרינרי העירוני. בנוסף, יש לבחון את האפשרות לביצוע התשלום בחנות המקוונת במספר תשלומים.

גביית מזומנים

- 15.14. תשלום האגרה משולם לעיתים רחוקות, במשרדי השירות הוטרינרי העירוני, במזומן.

השירות הוטרינרי העירוני

- 15.15. סך האגרות ששולמו במזומן, במשרדי השירות הוטרינרי, בהתאם לכרטיס הנהלת החשבונית, מסתכם ב- 1,493 ₪ בשנת 2021 וב- 899 ₪ בשנת 2022.
- 15.16. משלם האגרה מקבל בתמורה לתשלום את הספח המצורף לשובר חידוש הרישיון בו מעודכן תאריך התשלום והסכום ששולם.
- 15.17. הכספים ששולמו במזומן נשמרים במזכירות משרדי השירות הוטרינרי, במגירה נעולה.
- 15.18. מזכירת השירות הוטרינרי העירוני מפקידה את הכספים בקופת העירייה בצירוף טופס הפקדה בו מעודכן סכום ההפקדה, תאריך ההפקדה וחתימת הקופאית.
- 15.19. בשל העובדה, שלא צויין ולכן לא ניתן היה לדעת מי מבעלי הכלבים שילם את האגרה במזומן, הביקורת לא יכלה לבצע בדיקה לצורך התאמה בין הסכומים שנגבו לאלו שהופקדו.
- 15.20. הביקורת ממליצה, לתייק יחד עם טופס ההפקדה העתקים מהספחים אותם קיבלו בעלי הכלבים ששילמו את האגרה במזומן, כך שניתן יהיה לנהל מעקב ובקרה אחר תשלומים אלו והפקדתם במלואם.
- 15.21. הביקורת מצאה, כי לא קיים נוהל של גזברות העירייה המפרט את תהליך הגבייה, ההתחשבות הכספית והבקרה על הגבייה והתשלומים המבוצעים בשירות הוטרינרי העירוני. כמו כן, נמצא, כי לא נעשית כלל בקרה על ידי גזברות העירייה לבדיקת הפקדת מלוא הכספים שנגבו ונכונותם.
- 15.22. הביקורת ממליצה, כי גזבר העירייה ימציא הנחיות בנושא זה לשירות הוטרינרי העירוני ולחשב החטיבה, אשר יכללו גם את דרכי הבקרה והפיקוח.
- 16. ההתחשבות הכספית עם הרופאים הוטרינרים הפרטיים המורשים**
- 16.1. הוטרינרים הפרטיים המורשים מגיעים אחת לחודש, למשרדי השירות הוטרינרי העירוני עם טופסי הרישיון שהוענקו על ידם לבעלי הכלבים, בהם מצוין סכום האגרה שנגבה מבעלי הכלבים.
- 16.2. מזכירת השירות הוטרינרי מעדכנת במערכת הממוחשבת את כלל הפרטים שעל טופסי הרישיון: תאריך החיסון, שם הרופא הוטרינר שהעניק רישיון לכלב ועוד.
- 16.3. הביקורת ערכה בדיקה מדגמית ומצאה, כי בכל המקרים שנבדקו התאריכים בהם בוצעו החיסונים, בהתאם לרישום המעודכן על גבי שוברי חידוש הרישיון, תואמים לאלה שעודכנו בתוכנת המחשב.
- 16.4. מזכירת השירות הוטרינרי העירוני מחשבת את סכומי האגרה, ששולמו לוטרנר הפרטי עבור העירייה, ויוצרת קשר עם מחלקת המחשוב על מנת "להקים" התחייבות כספית בחנות המקוונת, באתר העירוני, בהתאם לסכום זה. ההתחייבות הכספית משולמת על ידי הוטרינר הפרטי באמצעות כרטיס אשראי.
- 16.5. ככל שסכום האגרה ששולם לוטרנר הפרטי עבור העירייה הינו נמוך (ומסתכם במאות שקלים בודדים), האגרה שנגבתה על ידו משולמת בחנות המקוונת ללא הקמת התחייבות כספית מיוחדת.

השירות הוטרינרי העירוני

16.6. הביקורת ערכה בדיקה מדגמית של ההתחשבות הכספית שעורכת מזכירת השירות הוטרינרי עם הוטרינרים הפרטיים, להלן הממצאים:

16.6.1. מרפאה וטרינרית ברחוב רוטשילד 30 – התחשבות כספית לחודש 1/2023:

הפער	סך האגרה שהועבר לעירייה	סך האגרה שעל הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה	מס' הכלבים שחוסנו	תעריף האגרה
		₪ 388.5	7	₪ 55.5
		₪ 426	6	₪ 71
₪ 25.5	₪ 789	₪ 814.5	סה"כ 13	

16.6.2. בחודש ינואר 2023 חוסנו 13 כלבים באמצעות הוטרינר הפרטי, במרפאה זו.

16.6.3. נמצא, כי סך האגרה שהעביר הוטרינר הפרטי לעירייה היה נמוך ב- 25.5 ₪ מהסכום אותו היה צריך להעביר לעירייה.

16.6.4. הפער נובע מכך שהוטרינר הפרטי העביר לעירייה אגרה אחת בסך 55.5 ₪ במקום אגרה בסך 69 ₪. בנוסף, סכום האגרה שעודכן על ידי משרד החקלאות ופיתוח הכפר ונכנס לתוקף ביום 1.1.2023, לא עודכן בחנות המקוונת באתר האינטרנט העירוני, ובמקום אגרות בסך 71 ₪ שולמו אגרות בסך 69 ₪.

16.6.5. בנוסף, מצאה הביקורת, כי במקרה אחד היה על הוטרינר הפרטי לגבות מבעלי כלב בהתאם לתקנות, אגרה בסך 55.5 ₪, אולם נגבתה אגרה בסך 71 ₪.

16.6.6. מרפאה וטרינרית ברחוב בר אילן 85 – התחשבות כספית לחודש 2/2023:

הפער	סך האגרה שהועבר לעירייה	סך האגרה שעל הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה	מס' הכלבים	תעריף האגרה
		₪ 2,275.5	41	₪ 55.5
		₪ 1,278	18	₪ 71
		₪ 5,174	13	₪ 398
₪ 327.5	₪ 8,400	₪ 8,727.5	סה"כ 72	

16.6.7. בחודש זה חוסנו 72 כלבים באמצעות הוטרינר הפרטי, במרפאה זו.

16.6.8. נמצא, כי סך האגרה שהעביר הוטרינר הפרטי לעירייה היה נמוך ב- 327.5 ₪ מהסכום אותו היה צריך להעביר לעירייה, ככל הנראה בשל טעות בחישוב.

השירות הוטרינרי העירוני

16.6.9 .מרפאה וטרינרית ברחוב בר אילן 85 – התחשבות כספית לחודש 3/2023 :

הפער	סך האגרה שהועבר לעירייה	סך האגרה שעל הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה	מס' הכלבים	תעריף האגרה
		2,830.5 ₪	51	55.5 ₪
		1,349 ₪	19	71 ₪
		9,154 ₪	23	398 ₪
		37.5 ₪	3	12.5 ₪ (עבור רישום חתול)
380 ₪	12,991 ₪	13,371 ₪	סה"כ 96	

16.6.10 .בחודש זה חוסנו 94 כלבים ונרשמו 3 חתולים באמצעות הוטרינר הפרטי במרפאה זו. אגרה אחת שולמה באמצעות הדואר.

16.6.11 .נמצא, כי סך האגרה שהעביר הוטרינר הפרטי לעירייה היה נמוך ב- 380 ₪ מהסכום אותו היה צריך להעביר לעירייה, ככל הנראה בשל טעות בחישוב, כדלקמן: הוטרינר הפרטי העביר לעירייה אגרה אחת בסך 55.5 ₪ במקום בסך 398 ₪ ולא העביר תשלום בעבור רישום החתולים.

16.6.12 .מרפאה וטרינרית ברחוב הרצל 69 – התחשבות כספית לחודש 3/2023 :

סך האגרה שעל הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה	מס' הכלבים	תעריף האגרה
1,776 ₪	32	55.5 ₪
923 ₪	13	71 ₪
3,184 ₪	8	398 ₪
5,883 ₪	סה"כ 53	

16.6.13 .בחודש זה חוסנו 53 כלבים באמצעות הוטרינר הפרטי במרפאה זו.

16.6.14 .הביקורת מצאה, כי במקרה אחד היה על הוטרינר הפרטי לגבות מבעלי כלב אגרה בסך 71 ₪, בהתאם לתקנות, אולם נגבתה אגרה בסך 398 ₪.

16.6.15 .במקרה נוסף, היה על הוטרינר הפרטי לגבות מבעלי כלב אגרה בסך 55.5 ₪, בהתאם לתקנות, אולם נגבתה אגרה בסך 71 ₪.

16.6.16 .מרפאה וטרינרית ברחוב הרצל 69 – התחשבות כספית לחודש 4/2023 :

סך האגרה שעל הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה	מס' הכלבים	תעריף האגרה
1,554 ₪	28	55.5 ₪
497 ₪	7	71 ₪
3,184 ₪	8	398 ₪
5,235 ₪	סה"כ 43	

השירות הוטרינרי העירוני

- 16.6.17. ההתחשבות הכספית עם הוטרינר הפרטי בוצעה בחודש 4/2023 בעבור החודשים 3-4/2023.
- 16.6.18. בחודש זה חוסנו 45 כלבים באמצעות הוטרינר הפרטי, במרפאה זו. שתי אגרות שולמו באמצעות הדואר.
- 16.6.19. סך האגרה שהיה על הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה, בעבור חודשים 3-4/2023 הסתכמה ב- 11,118 ₪. סך האגרה שהועברה הסתכמה ב- 11,049 ₪. כלומר, תשלום נמוך ב- 69 ₪.
- 16.7. לסיכום, ממצאי הבדיקה המדגמית העלו, כי בהתחשבות של מזכירת השירות הוטרינרי עם הרופאים הוטרינרים קיימים פערים רבים בין הסכום שהם היו צריכים להעביר לעירייה לבין הסכום שנגבה מהם בפועל.
- 16.8. בסיום הבדיקה המדגמית, יצרה מזכירת השירות הוטרינרי העירוני קשר עם המרפאות הוטרינריות הפרטיות על מנת להשלים את סכומי האגרה שעליהם להעביר לעירייה, ואלו אכן הושלמו.
- 16.9. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי אומנם נמצאו פערים אך ביחס לכמות הכלבים שחוסנו במרפאות הוטרינריות הפרטיות מדובר בפערים קטנים. כמו כן, השלמת הפערים בוצעה מיד עם סיום הבדיקה.
- 16.10. בנוסף, נמצאו מקרים בהם סכומי האגרות שנגבו מבעלי הכלבים היו גבוהים מהסכומים אותם היה רשאי הוטרינר הפרטי לגבות. מזכירת השירות הוטרינרי העירוני פעלה גם בעניין זה וכלל בעלי הכלבים ששילמו אגרה גבוהה מזו שהם היו צריכים לשלם קיבלו החזר.
- 16.11. לאור הערות הביקורת הוסדר תהליך העבודה הנוגע להתחשבות הכספית עם הוטרינרים פרטיים, כך שמזכירת השירות הוטרינרי עורכת בדיקה בנוגע להתאמת התעריפים שנגבו לסכומי האגרה הקבועים בתקנות. לאחר מכן, מתבצעת בדיקה באמצעות טופס ייעודי לסך האגרה שעל הוטרינר הפרטי להעביר לעירייה.
- 16.12. בשל העובדה שבכל חודש קיים מספר גדול מאוד של כלבים (מאות) המחוסנים באמצעות רופאים וטרינרים פרטיים (כ- 76% מהכלבים המחוסנים), וזאת בנוסף לשוני בתעריפים, הביקורת סבורה, כי על הוטרינרית העירונית האחראית גם על נושא זה לערוך מעקב ובקרה אחר ההתחשבות הכספית עם הוטרינרים פרטיים ואחר תעריפי האגרות אשר נגבים באמצעותם, באופן מדגמי, וזאת על מנת שמקרים אלו המתוארים לעיל לא יחזרו על עצמם.
- 16.13. כאמור לעיל, בית הדפוס שולח לבעלי הכלבים את שובר חידוש הרישיון כאשר סכום האגרה מודפס על גביו, אולם לרוב בעלי הכלבים מגיעים לחדש את הרישיון ולחסן את כלבם ללא השובר, והוטרינר הפרטי נאלץ למלא את כלל הפרטים, על גבי שובר חידוש רישיון חדש, לרבות הסכום לתשלום, באופן ידני.
- 16.14. זו הסיבה לכך שהביקורת מצאה, כי לעיתים קיימת אי התאמה בין סכום האגרה שעל הוטרינר הפרטי לגבות לבין סכום האגרה שנרשם על גבי טופס חידוש הרישיון.

השירות הוטרינרי העירוני

כך לדוגמא, במקום אגרה בסך 55.5 ₪ נרשמה אגרה בסך 56 ₪. הביקורת התייחסה בממצאיה רק לפערים המשמעותיים.

16.15. בהתאם להמלצת הביקורת, הוטרינרית העירונית חידדה את הנהלים בקרב הרופאים הוטרינרים הפרטיים בדבר גביית האגרות מבעלי הכלבים והבהירה, כי יש לגבות את סכום האגרה המדויק, הקבוע בתקנות. השירות הוטרינרי העירוני מבצע מעקב ובקרה על כך.

17. רכישת החיסונים והשבבים

17.1. השירות הוטרינרי העירוני רוכש את החיסונים כנגד כלבת ממשד החקלאות. החיסונים נשמרים במקרר המיועד לשמירת החיסונים.

17.2. הביקורת מצאה, כי לא מתנהל רישום של מלאי החיסונים והשימוש בהם, למעט רישום של מספר החיסונים שנמסרו לוטרנרים הפרטיים המורשים. מדובר בחיסונים שיש לנהוג בהם בזהירות יתרה לאור החומרים המצויים בהם.

17.3. הביקורת סבורה, כי יש לנהל מעקב ובקרה אחר מלאי החיסונים באמצעות מערכת ממוחשבת ייעודית, או באמצעות טבלת אקסל, וזאת בשל החשיבות הרבה בניהול מלאי זה. במהלך הביקורת השירות הוטרינרי העירוני החל לנהל מעקב ובקרה כאמור באמצעות טבלה.

17.4. להלן בטבלה נתונים אודות מספר החיסונים שנרכשו ושבוצעו:

שנה	חיסונים שנרכשו	חיסונים שבוצעו	יתרת חיסונים
2021	5,881 (לא כולל יתרה משנה קודמת)	4,524	1,357
2022	5,327 + 1,357 (יתרה משנה קודמת) סה"כ 6,684	5,146	1,538

17.5. מנתוני הטבלה עולה, כי:

17.5.1. בשנת 2021 הוכנו 6 הזמנות עבודה לצורך הזמנת חיסונים כנגד כלבת, במסגרתן הוזמנו 5,881 חיסונים. בשנה זו חוסנו כנגד כלבת 4,524 כלבים כך שקיימת יתרת חיסונים המסתכמת ב- 1,357 חיסונים, לא כולל בלאי.

17.5.2. בשנת 2022 הוכנו 5 הזמנות עבודה לצורך הזמנת חיסונים כנגד כלבת, במסגרתן הוזמנו 5,327 חיסונים. בשנה זו חוסנו כנגד כלבת 5,146 כלבים, כך שקיימת יתרת חיסונים המסתכמת ב- 1,538 חיסונים, לא כולל בלאי.

17.5.3. במקרר בו מוחזקים החיסונים נמצאו במועד הבדיקה 30 חיסונים בלבד.

17.6. הביקורת מעירה, כי לאור העובדה, כי לא נוהל רישום של מלאי החיסונים, לא ניתן לערוך בקרה אחר השימוש בחיסונים.

17.7. בהתאם לתקנה 7 לתקנות הכלבת (חיסון), תשס"ה – 2005 "תרכיבים נגד מחלת הכלבת ינופקו למחסן מורשה באמצעות הרופא הוטרינר העירוני של הרשות המקומית שבתחום שיפוטה נמצאת מרפאת המחסן המורשה."

השירות הוטרינרי העירוני

17.8. בכל חודש בעת בה נערכת ההתחשבות הכספית עם הוטרינרים הפרטיים, מזכירת השירות הוטרינרי העירוני מנפקת כמות חיסונים, לכל וטרינר פרטי, בהתאם לכמות החיסונים המבוצעת על ידו, בכל חודש, לערך. להלן מספר החיסונים המונפקים למרפאות הוטרינריות העיקריות הפועלות ברחבי העיר, מידי חודש: בלפור 153 - 70 חיסונים, בר אילן 85 - 100 חיסונים, הרצל 69 - הכמות משתנה בהתאם לצורך ורוטשילד 30 - 20 חיסונים.

17.9. הביקורת מצאה, כי ככל שהוטרינר הפרטי לא ביצע את מספר החיסונים שסופקו לו, בחודש החולף, לא נמסר לו מספר נמוך יותר של חיסונים, בחודש העוקב. כלומר, עדיין נמסר לו מספר חיסונים קבוע, ללא התחשבות בכך שביצע מספר נמוך של חיסונים בחודש החולף.

17.10. בהתאם להערת הביקורת מזכירת השירות הוטרינרי העירוני החלה לערוך התחשבות כך שהוטרינרים הפרטיים יקבלו את מספר החיסונים אותם ביצעו, ולא מעבר לכך, על מנת שלא ליצור אצלם יתרות חיסונים מיותרות.

שבבים

17.11. השירות הוטרינרי העירוני רוכש את השבבים מספק פרטי בהתאם להצעות מחיר.

17.12. ספק השבבים מעביר דיווח למרכז הרישום הארצי אודות מספרי השבבים שסופקו לרשות.

17.13. הביקורת מצאה, כי השבבים נשמרים בארון, שאינו נעול, במשרדי השירות הוטרינרי. הביקורת ממליצה, כי השבבים ישמרו בארון נעול.

17.14. השירות הוטרינרי העירוני לא מנהל רישום של מלאי השבבים והשימוש בהם. הביקורת סבורה, כי יש לנהל מעקב ובקרה אחר מלאי השבבים, וכי יש לשקול שהניהול יתבצע באמצעות מערכת ממוחשבת ייעודית או טבלת אקסל.

17.15. הביקורת בדקה ומצאה, כי חודש אוקטובר 2021, הינו המועד האחרון שבו נרכשו שבבים. במסגרת הזמנת עבודה זו נרכשו, באמצעות מחלקת המשק 200 שבבים כאשר להזמנת העבודה צורפו שלוש הצעות מחיר, ונבחרה ההצעה הזולה ביותר.

18. כלבייה עירונית

18.1. בעיר בת ים לא קיימת כלבייה מאז נסגרה לפני כ-7 שנים הכלבייה העירונית.

18.2. בישיבת מועצת העיר שהתקיימה ביום 19.4.2023 (פרוטוקול מס' 77.19) אושר תב"ר מס' 4527/938 להקמת כלבייה עירונית (ונקודת שיטור) ברחוב הקוממיות בסכום של 2,500,000 ש"ח. התב"ר מיועד להקמת כלבייה וחתוליה. הפרויקט כולל בניית כלובים מוגני שמש ומים, הצבת שני יבילים עבור החתוליה, תשתית מים, ניקוז וביוב וגידור האתר.

18.3. כלבייה עירונית נועדה לצורך הסגרת כלבים משוטטים, נטושים, כלבים שהוחרמו מבעליהם עקב התעללות, תצפית כלבת, ועוד.

18.4. הנהלת העיר פעלה רבות על מנת למצוא מקום מתאים וראוי להקמת כלבייה עירונית. במועד עריכת הביקורת נמצא מקום מתאים לכך והנהלת העיר בוחנת

השירות הוטרינרי העירוני

- אפשרות זו. הוטרינרית העירונית מציינת, כי כאשר תוקם הכלבייה יהיה צורך גם בגיוס בעלי תפקידים על מנת לנהל אותה.
- 18.5. בשל העובדה שבעיר בת ים אין כלבייה עירונית, נאלצת העירייה לרכוש שירותים מכלביות הממוקמות מחוץ לעיר, כדלקמן: בשנת 2021 בכלבייה העירונית בראשון לציון ובפתח תקווה, בשנת 2022 בכלבייה העירונית בפתח תקווה, ובשנת 2023 בכלבייה העירונית בפתח תקווה ובלוד.
- 18.6. יש לציין בחיוב, כי הוטרינרית העירונית החליטה להתקשר עם הכלבייה העירונית בלוד בשנת 2023, בשל העובדה שהסגרת כלבים לכלביות מתבצעת על בסיס מקום פנוי, ובתקופות בהם היה קיים עומס, לא ניתן היה להסגיר כלבים לכלבייה העירונית בפתח תקווה.
- 18.7. יובהר, כי ישנן רשויות מקומיות נוספות בהן לא קיימת כלבייה עירונית והן רוכשות את השירות מרשויות מקומיות בהן קיימת כלבייה עירונית.
- 18.8. הביקורת בדקה את התקשרות העירייה עם הכלבייה העירונית בפתח תקווה שבמרבית הפעמים הועברו אליה הכלבים/החתולים, בשנים 2021-2022.
- 18.9. בשנת 2021 אישרה העירייה הצהרה והתחייבות בלתי חוזרת לטובת עיריית פתח תקווה, לקבלת שירותים וטרינריים.
- 18.10. התחייבות זו כוללת נוהל העברת כלבים וחתולים לכלבייה, נוהל שחרור כלב, התמורה, והטיפול הרפואי.
- 18.11. הסגרת הכלבים בכלבייה הינה על בסיס מקום פנוי, והסגרת חתולים הינה רק במקרה של אירוע נשיכה.
- 18.12. התמורה, כפי שמופיעה בהתחייבות העירייה, בגין קבלת השירותים מעיריית פתח תקווה היא, כדלקמן:
- תשלום עבור יום הסגר: 36 ₪ ליום (התעריף מתעדכן מעת לעת על ידי השירותים הוטרינריים).
- התעריף המעודכן למחצית הראשונה של שנת 2023, הינו 38.5 ₪.
- 18.13. להלן התעריפים בעבור טיפול רפואי, כמפורט בהתחייבות:
- 18.13.1. עד שבוע ימים - בדיקת רופא, תרופות: 150 ₪.
- 18.13.2. כל שבוע נוסף (או פחות): 150 ₪.
- 18.13.3. פרוצדורה בהרדמה: 500 ₪.
- 18.14. התשלום יבוצע תוך 60 ימים ממועד קבלת החשבון.
- 18.15. על פי התחייבות העירייה, בתחילת כל חודש ישלח חשבון עבור החודש הקודם, עבור הכלבים ששחררו מהכלבייה. החשבון ישלח עם נספח המפרט את הטיפולים הרפואיים שניתנו בזמן שהות הכלב בכלבייה.
- 18.16. הביקורת בדקה ומצאה, כי הכלבייה העירונית בפתח תקווה שולחת לשירות הוטרינרי העירוני, אחת למספר חודשים, דרישת תשלום הכוללת את פירוט

השירות הוטרינרי העירוני

- ההסגרים שבוצעו, בתקופה מסוימת: תאריך הסגר, תאריך שחרור, שם הבעלים ועוד, ואת פירוט הטיפולים המיוחדים שבוצעו לכל כלב שהוסגר.
- 18.17. במקרה בו כלב נמצא משוטט על ידי מפקחי השירות הוטרינרי, הכלב נסרק באמצעות קורא שבבים, על מנת לאתר את בעליו.
- 18.18. ככל שמאיתרים את בעליו, מפקחי השירות הוטרינרי מחזירים אותו לביתו, ובהתאם לשיקול דעתם, מטילים קנס, וככל שלא מאיתרים את בעליו, מפקחי השירות הוטרינרי מעבירים את הכלב למשרדי השירות הוטרינרי, ופועלים לאתר את בעליו ו/או למציאת מקום להסגרתו. על מנת לאתר את בעלי הכלבים הוטרינרית העירונית משתפת פעולה עם פעילים למען בעלי חיים שלעיתים מסייעים גם בפרסום פוסט ברשתות החברתיות ותרגומו לשפה הרוסית.
- 18.19. במקרים בהם הכלב לא מסומן בשבב זיהוי אלקטרוני, הוטרינרית העירונית מסמנת את הכלב המשוטט, ומפקחי השירות הוטרינרי העירוני פועלים למציאת מקום להסגרתו. ישנם מקרים בהם סימון הכלב מתבצע על ידי הכלבייה העירונית אליה הוא מוסגר.
- 18.20. בהתאם לדוח ההסגרים של הכלבייה העירונית בפתח תקווה גם כלבים מסוכנים נמצאו משוטטים, ברחבי העיר.
- 18.21. עם הסגרת כלב / חתול לידי הכלבייה העירונית בפתח תקווה, הוטרינרית העירונית שולחת לכלבייה דוא"ל הכולל את פרטיו.
- 18.22. בהתאם לדוח ההסגרים, בשנת 2021 הוסגרו לכלבייה העירונית בראשון לציון 4 כלבים ולכלבייה העירונית בפתח תקווה 16 כלבים. בשנת 2022 הוסגרו לכלבייה העירונית בפתח תקווה 19 כלבים.
- יובהר, כי הנתונים המעודכנים בדוח ההסגרים של עיריית פתח תקווה, לא כוללים כלבים שהוסגרו לכלבייה העירונית, בעקבות נשיכה לצורך תצפית כלבת, משום שהתשלום חל על בעלי הכלבים.
- 18.23. יצויין בחיוב, כי ישנם כלבים שנמצאו משוטטים ולא נשלחים לכלביות העירוניות, אלא לאומנה זמנית, והוטרינרית העירונית דואגת לספק עבורם תרופות ומזון שממומנות מכיסה הפרטי.
- 18.24. בהתאם לכרטסת הנהלת חשבונות, בשנת 2021 שילמה העירייה סך של 23,742.5 ₪, בעבור הסגרת כלבים והטיפול בהם, בהתאם לחלוקה הבאה: סך של 2,374 ₪ לכלבייה העירונית בראשון לציון וסך של 21,368.5 ₪ לכלבייה העירונית בפתח תקווה.
- 18.25. בשנת 2022 שילמה העירייה סך של 37,272 ₪ לכלבייה העירונית בפתח תקווה בעבור הסגרת כלבים והטיפול בהם.
- הביקורת מצאה, כי בשנת הכספים 2022 נותרו חשבוניות על סך 15,710 ₪ לתשלום עבור הסגרת כלבים לכלבייה העירונית בפתח תקווה, שלא שולמו, באותה שנה, כך

השירות הוטרינרי העירוני

שעלות הסגרת הכלבים לעיריית פתח תקווה מסתכמת בסך של 52,982 ₪, בשנת 2022.

18.26. השירות הוטרינרי העירוני נאלץ ליצור התחייבות כספית לעירייה למרות שלא היה לכך כיסוי תקציבי משום שבהתאם לחוק כלב שנמצא משוטט חייב להיות מוסגר לכלבייה.

18.27. בשל היעדר יתרה מספקת בתקציב, פנתה הוטרינרית העירונית לגזברות העירייה להגדלת תקציב שנת 2023. באישור גזברות העירייה תשלום זה בוצע מסעיף תקציבי מס' 1994010982 "הוצאות שנים קודמות" ולא על חשבון הגדלת תקציב שנת 2023.

18.28. הביקורת מעירה, כי אין ליצור התחייבות כספית שאין לה מקור תקציבי או שהמקור התקציבי נוצל עד תום. במקרים חריגים או/ו בלתי צפויים יש לקבל את אישור גזבר העירייה, טרם יצירת ההתחייבות הכספית.

18.29. חלק מהכלבים המוסגרים לכלביות העירוניות נמסרים לאימוץ באמצעות עמותות למען בעלי חיים.

תשלום לכלבייה העירונית

18.30. בפקודת הכלבת, סעיף 4(5) נקבע, כי "בעליו של כלב, חתול או קוף, שעצורם במאורת בידוד, ישלם לרשות המקומית בעד עשרה ימי בידוד מראש אגרה בשיעור שקבעה בעד הזנת בעל החיים, שיכוננו והטיפול בו."

18.31. תקנה 2 לתקנות הכלבת (החזקת כלבים, חתולים וקופים במאורות בידוד, תשי"ט – 1959 קובעת, כדלקמן:

"(א) חיה שנשכה אדם או בעל חיים, חייב בעלה להביאה למאורת הבידוד הקרובה תוך 24 שעות ממועד הנשיכה.

(ב) לא הביא הבעל את החיה למאורת בידוד כאמור בתקנת משנה (א), רשאי הפקח להביאה למאורת בידוד כאמור, על חשבון הבעל."

18.32. לדברי מזכירת השירות הוטרינרי, כאשר בעל חיים מוסגר למאורת בידוד לצורך תצפית כלבת, בעליו נושא בתשלום האגרה לכלבייה עבור ימי הבידוד. התשלום משולם ישירות לכלבייה, ללא התערבות כלשהי מצד העירייה, שכן בעל הכלב דואג לשחרורו מהכלבייה. ישנם מקרים בהם כלב משוטט, ללא בעלים חוקי, נשך ועלות הסגרתו לכלבייה תחול על העירייה.

18.33. לדברי מזכירת השירות הוטרינרי העירוני ככלל בעלי הכלבים הם אלו אשר מסיעים את כלבם לכלבייה להסגר, אולם ישנם מקרים בהם הם נעזרים להסעתם במפקחי השירות הוטרינרי וזאת עבור תשלום אגרה. בהתאם לסכומי אגרות חיסון כלבת והסדרת הפיקוח על כלבים (שנכנסו לתוקף ביום 1.1.2023) סכום האגרה עבור הובלה למאורת בידוד הינו 87 ₪.

18.34. הביקורת מצאה, כי בשירות הוטרינרי העירוני לא מתנהל רישום של הכלבים אשר הוסגרו לכלבייה לצורך תצפית כלבת. בנוסף, לא ניתן לבצע מעקב אחר תשלום

השירות הוטרינרי העירוני

האגרה עבור הובלה, במקרים בהם בעלי הכלבים נעזרו במפקחי השירות הוטרינרי העירוני משום שנושא זה לא תועד.

- 18.35. סעיף 21 (א) לחוק להסדרת הפיקוח על כלבים, תשס"ג – 2002 קובע, כי "א) בעליו של כלב, שכלבו הועבר למאורת הרשות, יישא בהוצאות הובלתו, החזקתו במאורת הרשות, הזנתו והטיפול בו, בהתאם לכללים שיפרסם המנהל, כללים כאמור יהיו פתוחים לעיון הציבור באתר האינטרנט של משרד החקלאות ופיתוח הכפר, וכן יוצגו לעיון הציבור, בכל מאורת רשות, הכללים החלים לגביה.
- (ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו על בעליו של כלב, שהגיש ערר, עתירה או ערעור שהתקבלו, אלא אם כן קבע המנהל או בית המשפט אחרת."
- 18.36. בהצהרה וההתחייבות הבלתי חוזרת שחתמה העירייה לטובת עיריית פתח תקווה נקבע, כי "מוסכם על הרשות כי גביית התשלום עבור הסגר הכלב בכלביה תהא באחריות הרשות ויבוצע על ידה. בכל מקרה תישא הרשות בעלויות אחסנת הכלב בכלביה ללא קשר לשאלת גביית העלויות מבעל הכלב."
- 18.37. במקרים בהם הכלב שנמצא משוטט לא מסומן בשבב זיהוי אלקטרוני, ואין אדם שטוען לבעלות על הכלב, העירייה נושאת בתשלום לכלביה העירונית.
- 18.38. במקרים בהם לכלב הנמצא משוטט קיים בעלים, והוא מעוניין לשחרר את הכלב מהכלבייה, הוא אשר נושא בתשלום לכלבייה בעת שהוא משחרר את הכלב מההסגר.
- 18.39. ישנם מקרים בהם כלב נמצא משוטט, אולם בשל העובדה שהבעלים לא מעוניין עוד להחזיק בכלב הוא אינו דואג לשחרורו מהכלבייה, ולכן העירייה נושאת בתשלום האגרה עבור שהותו בכלבייה, ובעבור הטיפול הרפואי שניתן לו, ולאחר מכן פועלת לגביית התשלום מבעליו.
- 18.40. הביקורת מצאה, כי בשנים 2021-2022 התשלום לכלבייה העירונית בפתח תקווה שולם בהתאם לרישומי הכלבייה בלבד, וללא בדיקה של מי מבין עובדי השירות הוטרינרי לאימות התשלום המבוקש.
- 18.41. מזכירת השירות הוטרינרי מסרה לביקורת, כי הוטרינרים העירוניים הם אלו אשר התנהלו עם הכלביות העירוניות להם הוסגרו כלבים אולם, בתקופה שבין עזיבת הוטרינר העירוני את תפקידו לבין כניסתה לתפקיד של הוטרינרית העירונית, מזכירת השירות הוטרינרי היא אשר התנהלה עם הכלביות העירוניות, ללא שניתנה לה הדרכה מתאימה בנושא.
- 18.42. הביקורת בדקה את כלל דרישות התשלום, מהכלבייה העירונית בפתח תקווה, שצורפו להזמנות העבודה שנפתחו בשנת 2022. להלן הממצאים:
- 18.42.1. בפירוט ההסגרים שבדרישת תשלום שמספרה 1059, נמצא חיוב בעבור כלב שהוסגר לכלבייה למשך 71 ימים, ובעבור הטיפולים הרפואיים שניתנו לו אולם, בדוח ההסגרים שנשלח אף הוא מהכלבייה העירונית בפתח תקווה לא מופיעה הסגרת כלב זה.

השירות הוטרינרי העירוני

- 18.42.2. בהתאם לדוח ההסגרים שנשלח מהכלבייה העירונית בפתח תקווה, ביום 13.4.2022 הוסגר לכלבייה כלב למשך של כחודש וחצי אולם, בדרישות התשלום, העירייה לא התבקשה לשלם בעבור הסגרתו.
- 18.42.3. הביקורת מצאה מקרה בו העירייה נשאה בתשלום לכלבייה, בעבור כלב שנמצא משוטט, אולם לא הצליחה לגבות את התשלום מבעליו. יובהר, כי מזכירת השירות הוטרינרי העירוני מסרה לביקורת, כי נעשו מאמצים רבים לגבות מבעל הכלב תשלום זה, לרבות איתור בעל הכלב, יצירת קשר טלפוני, ביקור במקום מגוריו ועוד, אולם ללא הצלחה.
- 18.43. הביקורת סבורה, כי על השירות הוטרינרי העירוני לפעול על מנת לגבות מבעלי הכלבים את מלוא התשלום בעבור שהות הכלב בכלבייה, ובעבור כלל הטיפולים שבוצעו לכלב שבבעלותם, וזאת בהתאם להוראות החוק. לשם כך, ועל מנת לקבוע את דרכי האכיפה, ממליצה הביקורת להתייעץ עם גזבר העירייה והיועצת המשפטית. הוטרינרית העירונית מציינת, כי קיים שיתוף פעולה בינה לבין השירות המשפטי בכל הנוגע לפעילות השירות הוטרינרי, לרבות: גביית תשלומים מבעלי כלבים, הודעה על תפיסת כלב לבעליו ועוד.
- 18.44. כאמור נמצא בדוח ההסגרים כלבים שהוסגרו ללא שהתקבלה דרישה לתשלום בעבור שהותם בכלבייה, וזאת ככל הנראה משום שהכלבים שוחררו על ידי הבעלים אשר נשאו בתשלום ישירות לכלבייה.
- 18.45. בזמן עריכת הביקורת ובהתאם להמלצתה, מזכירת השירות הוטרינרי הכינה קלסר מסודר הכולל את כלל התכתובות עם הכלביות להם מוסגרים כלבים מהעיר, כך שניתן יהיה לבצע מעקב ובקרה אחר דרישות התשלום המופקות על ידי הכלביות ולבחון אמיתותם. בנוסף, הוכנה טבלה מסודרת בה יעודכנו פרטי הכלבים הנשלחים לכלביות השונות לרבות מועד הסגרתם, פרטי הבעלים (ככל שקיים), תשלום האגרה בעבור הובלת כלב לכלבייה ועוד.
- 18.46. הביקורת סבורה, כי יש לבדוק את דרישות התשלום המתקבלות מהכלביות בהתאם לנתונים שיאספו במזכירות השירות הוטרינרי העירוני וזאת בטרם יאושר התשלום לביצוע. בנוסף, יש לבצע בדיקה בנוגע להתאמת התעריפים שנקבעו בכתב ההתחייבות של העירייה כלפי כל כלבייה לתעריפים שבדרישות התשלום. יש לבצע הבחנה בתעריפים על פי התקופות בהם שהה הכלב בהסגר.

19. אכיפה

- 19.1. צו העירונית (עבירות קנס), תשל"א - 1971 קובע, כי בגין עבירות מסוימות, בחוקי העזר של העירייה ניתן להטיל קנס. שיעור הקנס לכל עבירה הינו בהתאם לדרגת הקנס שנקבעה בתוספת הראשונה (טור ג').
- 19.2. הביקורת בדקה ומצאה, כי השירות הוטרינרי מטיל קנסות בגין 2 עבירות, הנוגעת לבעלי כלבים: החזקת כלב שאינו קשור במקום ציבורי, והחזקת כלב ללא חיסון וללא רישיון, שיעור הקנסות הינו 320 ₪.

השירות הוטרינרי העירוני

19.3. להלן בטבלה מספר הקנסות שנתנו בשנים 2021 – מאי 2023 :

מספר הקנסות שהוטלו עד למחצית שנת 2023*	מספר הקנסות שהוטלו בשנת 2022	מספר הקנסות שהוטלו בשנת 2021	סוג העבירה
44	66	2	החזקת כלב שאינו קשור במקום ציבורי
50	86	3	החזקת כלב ללא חיסון וללא רישיון
94	152	5	סה"כ קנסות שהוטלו

*מעודכן ליום 11.5.2023.

19.3.1. מנתוני הטבלה עולה, כי בשנת 2021 הוטלו מספר נמוך מאוד של קנסות, וזאת בשל סכסוך בין מפקחי השירות הוטרינרי העירוני לעירייה הנוגעים לענייני שר, בעקבותיו החל מחודש פברואר 2021 ועד לחודש אוגוסט 2022, סירבו מפקחי השירות הוטרינרי לרשום דוחות.

19.4. חוק העבירות המינהליות, תשמ"ו - 1985 קובע, כי "שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות כי עבירה על הוראה שנקבעה בחוק מהחוקים המנויים בתוספת הראשונה או בתקנות שהותקנו לפיו, שאינה פשע, היא עבירה שבשלה ניתן להטיל קנס בדרך מינהלית (להלן – עבירה מינהלית, הקביעה יכול שתהיה דרך כלל, בתנאים או בסייגים."

19.5. בתוספת הראשונה ישנם מספר חוקים ותקנות הנוגעים לתחום השירות הוטרינרי העירוני.

19.6. הביקורת בדקה ומצאה, כי העירייה אינה מטילה קנסות מנהליים, ומפקחי השירות הוטרינרי אינם מוסמכים להטיל קנסות אלו.

19.7. הוטרינרית העירונית סבורה, כי לצורך אכיפה יעילה כנגד בעלי כלבים שלא חידשו את הרישיון להחזקת כלבם, יש צורך לעשות שימוש בהטלת קנסות מנהליים. לדבריה, היתרונות העיקריים בהטלת קנסות אלו הינם שביטול הקנס מצריך הגשת בקשה לבית המשפט במסגרתה ניתנת לה האפשרות להשמיע את דבריה, ושגובה הקנס גבוה משמעותית מגובה הקנס אשר ניתן להטיל מכוח חוק העזר. לצורך כך, נערכה פגישה בינה לבין ממונה תחום בכיר פלילי בשירות המשפטי בעירייה, והנושא יבחן.

19.8. הביקורת סבורה, כי יש לבחון בחיוב את בקשת הוטרינרית העירונית בנוגע להטלת קנסות מנהליים עם הגורמים הממונים על כך בעירייה.

20. טיפול בפניות ותלונות תושבים

20.1. השירות הוטרינרי העירוני אחראי, בין היתר, על טיפול בפניות ותלונות תושבים, הנוגעות לבעלי החיים בעיר. הפניות נוגעות לבעלי חיים משוטטים, פצועים, במצוקה ועוד.

השירות הוטרינרי העירוני

20.2. פניות ותלונות תושבים מתקבלות באמצעות המוקד העירוני ובאמצעות פנייה ישירה למשרדי השירות הוטרינרי העירוני. כלל הפניות נפתחות, במערכת CRM, המשמשת את המוקד העירוני. למפקחים הוטרינרים גישה למערכת באמצעות הטלפון הנייד שברשותם.

20.3. הביקורת בדקה ומצאה, כי בין התאריכים 15.3.2022 - 3.5.2023 התקבלו 3,667 פניות, למוקד העירוני, כדלקמן:

נושא הפניה	סה"כ פניות	עמדו בתקן	לא עמדו בתקן	אחוז עמידה בתקן
חתול פצוע	881	762	119	86.50
מטרד נביחות/ יללות כלב מבית פרטי	531	513	18	96.60
כלב משוטט	519	519	0	100.00
מטרד מחתולים	265	259	6	97.70
בקשה לעיקור / סירוס חתולי רחוב	251	246	5	98.00
שירות וטרינרי	231	230	1	99.60
חשד להתעללות בכלב	185	120	65	64.90
בעל כנף פצוע	163	162	1	99.40
מטרד חיות אחרות	138	126	12	91.30
כלב אבד/נמצא	89	80	9	89.90
חיות בר משוטטות	88	85	3	96.60
מטרדים מהאכלת חתולים ברחוב	85	81	4	95.30
בעל כנף משוטט	74	66	8	89.20
חתול תקוע (עץ/מנוע)	50	46	4	92.00
נשיכה ע"י כלב	40	39	1	97.50
כלב פצוע	34	33	1	97.10
חתול אבד/נמצא	13	13	0	100.00
הוצאת חיות ממוסדות ציבור/חינוך, עסקים	9	7	2	77.80
נשיכת חתול	9	5	4	55.60
בקשה להוספת מתקן האכלת חתולים	5	5	0	100.00
בקשה לתיקון מתקן האכלת חתולים	4	4	0	100.00
ללא שיוך	3	3	0	100.00
סה"כ	3667	3404	263	

השירות הוטרינרי העירוני

- 20.4. מנתוני הטבלה עולה, כי ממוצע אחוז העמידה בתקן לטיפול בפניות הינו 93%. אחוז זה גבוה ומעיד על יעילות עובדי השירות הוטרינרי.
- 20.5. ישנן פניות המטופלות ישירות באמצעות הוטרינרית העירונית, כגון: הענקת טיפול רפואי ראשוני לחיות רחוב לרבות חיות פצועות, מענה לפניות דחופות בשעות לא שגרתיות ועוד.
- 20.6. בעת פתיחת פנייה במערכת המפקחים הוטרינרים מתאמים ביניהם מי יטפל באותה פנייה. הפניות במערכת נסגרות באמצעות המפקח שטיפל בפנייה.
- 20.7. הוטרינרית העירונית עורכת מעקב ובקרה שוטפים אחר כלל הפניות הנפתחות במוקד העירוני ואחר סגירתם, באמצעות האפליקציה. בחלק מהמקרים הוטרינרית העירונית מנחה את המפקחים הוטרינרים בדבר אופן סגירת הפנייה.
- 20.8. יצויין כי, לכל מפקח וטרינרי 30 שעות כוונות בחודש, לצורך קריאות מוקד, בהתאם לדרישת הוטרינרית העירונית, ועל מנת לטפל בפניות בשעות שהן מחוץ לשעות העבודה.

21. פיקוח על פינות חי במוסדות חינוך ועל חנויות לממכר בעלי חיים

- 21.1. שיתוף הפעולה עם משרד החקלאות ופיתוח הכפר בא לידי ביטוי גם בפיקוח משותף של משרד החקלאות ופיתוח הכפר והוטרינרית העירונית, הנערך על פינות חי בבתי הספר ובחנויות לממכר בעלי חיים, בעיר.
- 21.2. בעיר בת ים פינות חי בשלושה בתי הספר: הרצל, שחף וטבנקין וחנויות בודדות לממכר בעלי חיים.
- 21.3. מטרת תקנות צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) (החזקה שלא לצרכים חקלאיים), התשס"ט-2009 הינה לקדם את רווחת בעלי החיים.
- 21.4. התקנות מגדירות, בין היתר, את התנאים להחזקת בעלי חיים במתקן.
- 21.5. הגדרת מתקן בתקנות: "אתר פעילות, בית גידול, בית מחסה, גן חיות, חנות, מאורת רשות, פינת חי, פינת ליטוף, פנסיון".
- 21.6. בהתאם לתקנה 12 (1) "אחראי על מתקן - ינקוט את כל האמצעים הדרושים לבדיקת כל בעלי החיים שבמתקן בידי רופא וטרינר פעם בחודש לפחות".
- 21.7. כמו כן, בהתאם לתקנה 12 (6) "אחראי על מתקן - יעביר לרופא הוטרינר העירוני, לא יאוחר מהיום העשירי בכל חודש, דוח לפי טופס 2 שבתוספת הראשונה, על בדיקות בעלי חיים במתקן".
- 21.8. הוטרינרית העירונית מסרה לביקורת, כי עם כניסתה לתפקיד החלה לערוך מעקב ובקרה אחר קבלת דוח זה.
- 21.9. לדבריה, בתי הספר מקפידים על בדיקות בעלי החיים כמתחייב בתקנות, אולם רק בית ספר אחד מעביר את הדוח, אחת לחודש, והיא נאלצת לפנות פעמים רבות ליתר בתי הספר והחנויות לקבלת הדוח, ולעיתים ללא הועיל.
- יובהר, כי ישנם חנויות חיות אשר החליטו שלא לשמש עוד לממכר בעלי חיים בעקבות דרישה זו, שכן עלות בדיקות בעלי החיים במתקן בידי רופא וטרינר פעם בחודש גבוהה.

השירות הוטרינרי העירוני

21.10. הביקורת סבורה, כי על השירות הוטרינרי העירוני להתעדכן בדבר רשימת החנויות העדכנית, ולעדכן את מחלקת רישוי עסקים ככל שחנות מסוימת החלה לשמש / אינה משמשת עוד לממכר בעלי חיים, ולוודא קבלת הדוח מבעלי החנויות לממכר בעלי חיים כנדרש בתקנות.

21.11. במקביל, על מחלקת רישוי עסקים לעדכן את הוטרינרית העירונית בכל הנוגע לשינויים / חידושים ברישיונות העסק של חנויות לממכר בעלי חיים.

22. חתולי רחוב

22.1. העירייה התקשרה בשנת 2022 בהסכם עם עמותת "בת ים אוהבת חיות" לצורך לכידת חתולי רחוב, ביצוע ניתוחים של עיקור/סירוס והחזרת החתולים לאחר הניתוח לאזור ממנו נלקחו. הביקורת בדקה ומצאה, כי ההתקשרות בוצעה בהתאם להצעת המחיר הזולה ביותר שהתקבלה בעירייה. להלן תנאי ההסכם העיקריים עם העמותה:

22.1.1. התמורה: סך של 100 ₪ עבור כל סירוס/עיקור של חתול, ועבור עיקור של חתולה בהריון סך של 150 ₪.

22.1.2. סך העלויות בגין קבלת שירותים נשוא הסכם זה לא יעלה על 140,000 ₪ כולל מע"מ בשנה.

22.1.3. תקופת מתן השירותים: 1.1.2022-31.12.2022.

22.2. הביקורת מצאה, כי ביום 27.2.2022 נערכה הזמנת עבודה אחת (20220953) על סך 69,000 ₪, כמעט מלוא סך התקציב שהסתכם ב- 70,000 ש"ח.

22.3. במסגרת הזמנת העבודה שולמו שלוש חשבוניות בסכום כולל המסתכם ב- 67,050 ₪.

22.4. הביקורת מצאה, כי לחשבוניות הנשלחות לתשלום מהעמותה מצורפת רשימה מסודרת הכוללת תאריך, איש קשר, כתובת, תיאור החתול והטיפול, וכי התשלום מתבצע בהתאם לרשימה זו. אולם, נמצא כי השירות הוטרינרי העירוני אינו מנהל רשימה מטעמו.

22.5. הוטרינרית העירונית עורכת מעקב ובקרה אחר פעילות העמותה באמצעות תמונה או/ו סרטון וידאו הנשלחים אליה באמצעות הווצאפ, בכל פעם מהמקום שבו נאסף החתול טרם הטיפול בו ולאחריו. מדובר, בתיעוד בזמן אמת, של כל לכידת ושחרור חתול, מכל לוכד בין מטעם השירות הוטרינרי העירוני ובין מטעם העמותה.

22.6. הביקורת סבורה, כי על השירות הוטרינרי לתעד את פעילות העמותה באמצעות רשימה על מנת שניתן יהיה להתחקות אחריה, ולבחון את התשלומים הנדרשים עבורה. הוטרינרית העירונית החלה ביישום המלצה זו.

22.7. בנוסף, טיפול רפואי לחתולי הרחוב מתבצע גם הוא באמצעות "עמותה בת ים אוהבת חיות" אשר הגישה את הצעת המחיר הזולה ביותר למרבית סוגי הטיפולים.

22.8. הביקורת דגמה ובדקה את הזמנת העבודה שמספרה 2022520 (מיום 21.6.2022) על סך 11,500 ₪ ומצאה, כי התעריפים המפורטים בחשבונית שנשלחה מהעמותה

השירות הוטרינרי העירוני

(הכוללת את מספר הטיפולים שבוצעו) תואמים לתעריפים שבהצעת המחיר.
הוטרינרית העירונית עורכת מעקב ובקרה אחר הטיפול המבוצעים לחתולי הרחוב
באמצעות קשר ישיר עם הרופא הוטרינרי מהעמותה.

הביקורת ממליצה:

- א. לעדכן את הוראות העבודה בהתאם לשינויים שחלו בעבודת השירות הוטרינרי, ולהתאימן להוראות החוק הרלוונטי. במהלך הביקורת הוטרינרית העירונית החלה בעדכון הוראות העבודה.
- ב. להכין הוראת עבודה אשר תסדיר את תהליכי העבודה הנוגעים לעבודה עם הרופאים הוטרינרים הפרטיים. על הוראת העבודה לכלול את הוראות החוק הרלוונטיות ואת אופן ההתחשבות הכספית.
- ג. לבטל את הוראת העבודה "ביצוע בדיקות משנה" שכן, מאז השינויים שחלו בהוראות החוק, הרשויות המקומיות אינן עורכות בדיקה למוצרים מן החי בזמן כניסתם לעיר, במטרה לוודא שתנאי ההובלה מתאימים והמוצרים מאושרים וטרינרית לשיווק.
- ד. לאשר במועצת העיר גם את מינויו של המפקח הוטרינרי הנוסף. הוטרינרית העירונית פעלה לאישור המינוי כאמור.
- ה. לפעול על מנת שמזכירת השירות הוטרינרי תקבל הסמכה מתאימה לרישום דוחות.
- ו. לשייך את כלל ההכנסות מתשלום אגרות (בגין רישיון שנתי להחזקת כלבים, חיסון וכו') לסעיף התקציבי "מלחמה בכלבת וחיסונים" בלבד, המיועד להכנסות אלו.
- ז. להציג בישיבות התקציב לשנת הכספים 2024, את השינויים הנדרשים בהיקף תקציבי ההכנסות וההוצאות, בהתאם להכנסות וההוצאות הצפויות.
- ח. להכין תוכנית עבודה שנתית המגדירה, בין היתר, את תדירות הביקורות היזומות אשר יתבצעו באתרי המכירה, עם השלמת הסמכת הוטרינרית העירונית כמפקחת. על התדירות להיקבע בהתאם להוראות החוק הקובע, כי "רופא וטרינר מוסמך בשווקים יבצע ביקורת באתרי המכירה בתדירות שיוורה עליה מנהל היחידה הוטרינרית, בין השאר בהתאם לניתוח של הסיכונים לבריאות הציבור מאותו אתר מכירה ומאותו סוג מזון."
- ט. להגדיר הליך מוסדר במסגרתו יתקבל במועד הדיווח מהוטרינרים הפרטיים אודות כל חיסון וסימון שביצעו, בהתאם להוראות החוק. לדוגמא: הדיווח יתקבל אחת לשבוע באמצעות הודעת דוא"ל או כל הליך מוסדר אחר בהתאם לדרישות החוק.
- י. לפעול לצמצום מספרם של הכלבים שאינם מחוסנים בשיטה יעילה ומהירה יותר.
- יא. לפעול כך שהדיווח למרכז הרישום יעשה בהתאם להוראות החוק ו/או התקנות הקובעות את האירועים שעל הוטרינר העירוני לדווח ואת מועד הדיווח.
- יב. להקפיד לשלם חשבונות במועדן, לא לחרוג מהתקציב שנקבע, ולא ליצור התחייבות כספית שאין לה מקור תקציבי או שהמקור התקציבי נוצל עד תום. במקרים חריגים או/ו בלתי צפויים יש לקבל את אישור גזבר העירייה.
- יג. לרשום את שם בעלי הכלב, בחנות המקוונת שבאתר האינטרנט, וזאת על מנת שניתן יהיה לערוך מעקב ובקרה אחר תשלומי האגרה. עם הערת הביקורת מזכירת השירות הוטרינרי החלה ביישום המלצה זו.

השירות הוטרינרי העירוני

- יד. להוסיף קישור, באתר האינטרנט העירוני (בעמוד של השירות הוטרינרי), אשר מפנה את בעל הכלב לחנות המקוונת בה ניתן לשלם את האגרה, וכך יוכלו בעלי הכלבים לבצע את התשלום בעצמם, ללא סיוע של מזכירת השירות הוטרינרי העירוני. בנוסף, יש לבחון את האפשרות לביצוע התשלום בחנות המקוונת במספר תשלומים.
- טו. לתייק יחד עם טופס ההפקדה העתקים מהספחים אותם קיבלו בעלי הכלבים ששילמו את האגרה במזומן, כך שניתן יהיה לנהל מעקב ובקרה אחר תשלומים אלו.
- טז. לערוך מעקב ובקרה, באמצעות הוטרינרית העירונית, אחר ההתחשבות הכספית עם הוטרינרים הפרטיים ואחר תעריפי האגרות אשר נגבים באמצעותם, באופן מדגמי.
- יז. לקבל הנחיות מגזברות העירייה בנוגע לתהליך הגבייה, ההתחשבות הכספית והבקרה על הגבייה והתשלומים המבוצעים בשירות הוטרינרי העירוני, אשר יכללו גם את דרכי הבקרה והפיקוח.
- יח. לנהל מעקב ובקרה אחר מלאי החיסונים באמצעות מערכת ממוחשבת ייעודית, או באמצעות טבלת אקסל, וזאת בשל החשיבות הרבה בניהול מלאי זה.
- יט. למסור לוטרינרים הפרטיים את מספר החיסונים אותם ביצעו, ולא מעבר לכך, על מנת שלא ליצור יתרות חיסונים מיותרות.
- כ. לשמור את השבבים בארון נעול, ולנהל מעקב ובקרה אחר מלאי השבבים. בתום הביקורת, דיווחה הוטרינרית העירונית שהשבבים נשמרים בכספת. יש להעדיף שהניהול יתבצע באמצעות מערכת ממוחשבת ייעודית או טבלת אקסל.
- כא. לפעול על מנת לגבות מבעלי הכלבים את מלוא התשלום בעבור שהות הכלב בכלבייה, ובעבור כלל הטיפולים שבוצעו לכלב שבעלותם, וזאת בהתאם להוראות החוק. לשם כך, ועל מנת לקבוע את דרכי האכיפה, ממליצה הביקורת להתייעץ עם גזבר העירייה והיועצת המשפטית.
- כב. לבדוק את דרישות התשלום המתקבלות מהכלביות בהתאם לנתונים שיאספו במזכירות השירות הוטרינרי העירוני. בנוסף, יש לבצע בדיקה בנוגע להתאמת התעריפים שנקבעו בכתב ההתחייבות של העירייה כלפי כל כלבייה לתעריפים שבדרישות התשלום. יש לבצע הבחנה בתעריפים על פי התקופות בהם שהה הכלב בהסגר.
- כג. לבחון את בקשת הוטרינרית העירונית בנוגע להטלת קנסות מנהליים עם הגורמים הממונים על כך בעירייה.
- כד. להתעדכן באופן שוטף מול המחלקה לרישוי עסקים, בדבר פתיחת כל עסק חדש הנתון לפיקוחה של הוטרינרית העירונית. בנוסף, להתעדכן בדבר רשימת החנויות לממכר בעלי חיים ולעדכן את מחלקת רישוי עסקים ככל שחנות מסוימת החלה לשמש / שאינה משמשת עוד לממכר בעלי חיים.
- כה. לוודא קבלת הדוח מבתי הספר בהם קיימת פינת חי ומבעלי החנויות לממכר בעלי חיים כנדרש בתקנות.

השירות הוטרינרי העירוני

כו. לתעד את פעילות עמותת "בת ים אוהבת חיות" באמצעות רשימה על מנת שניתן יהיה להתחקות אחר פעילותה עבור העירייה, ולבחון את התשלומים הנדרשים על ידה. הוטרינרית העירונית החלה ביישום המלצה זו.